

สรุปข่าวประจำวัน ที่ 14-20 ธันวาคม 2565

ส่งออกข้าวปี 65 ทะลุเป้า! ปีหน้าแวนด์ไส บาทอ่อน-ดีมานด์สูงหนุน

นายรณรงค์ พูลพิพัฒน์ อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยว่า ในปีนี้ตั้งเป้าหมายการส่งออกข้าวของไทยไว้ที่ 7.5 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากก่อนหน้านี้ที่ตั้งเป้าหมายไว้ที่ 7 ล้านตัน แต่คาดว่าน่าจะส่งออกได้เกินเป้าหมาย เพราะตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค.-14 ธ.ค. 65 มีผู้ส่งออกขอใบอนุญาตส่งออกแล้ว 8.58 ล้านตัน ขณะที่การส่งออกจริงที่ผ่านศุลกากรในช่วง 10 เดือน (ม.ค.-ต.ค.) ปีนี้ อยู่ที่ 6.2 ล้านตัน มูลค่า 109,206 ล้านบาท โดยเพิ่มขึ้นทั้งปริมาณและมูลค่า ที่ 33% และ 32.4% ตามลำดับจากช่วงเดียวกันของปี 64 ที่ส่งออกได้ 4.66 ล้านตัน มูลค่า 82,461 ล้านบาท สำหรับสาเหตุที่ส่งออกเพิ่มขึ้นถึง 33% เป็นเพราะค่าเงินบาทที่อ่อนค่า ทำให้ความสามารถในการแข่งขันด้านราคาข้าวไทยเพิ่มขึ้น รวมทั้งอิรักเริ่มกลับมาซื้อเข้าไทยเพิ่มขึ้นมากถึง 500% หรือนำเข้าแล้ว 1.3 ล้านตัน จากช่วงเดียวกันของปีก่อนที่นำเข้าเพียง 200,000 ตัน ขณะที่ตลาดหลักอย่างสหรัฐฯ และฟิลิปปินส์ ยังเติบโตต่อเนื่อง สำหรับราคาส่งออกข้าวไทยล่าสุด ณ วันที่ 14 ธ.ค. 65 ข้าวขาว 5% ตันละ 465 เหรียญฯ และข้าวหอมมะลิ ตันละ 978 เหรียญฯ

“ปี 66 ปริมาณการส่งออกจะสูงกว่าปี 65 แน่นนอน แต่จะได้เท่าไร ต้องขอประเมินร่วมกับผู้ส่งออกในเดือน ม.ค. 66 ก่อน โดยมีปัจจัยหนุน คือ ค่าเงินบาทที่อ่อนค่าระหว่าง 35-36 บาท/เหรียญสหรัฐฯ ทำให้ราคาข้าวไทยแข่งขันกับคู่แข่งได้ดีขึ้น การปลดล็อกโควิดทั่วโลก ทำให้มีการซื้อข้าวมากขึ้น นอกจากนี้ อินโดนีเซีย และบังกลาเทศ ยังสนใจนำเข้าข้าวจากไทย เพราะสต็อกข้าวในประเทศไม่เพียงพอกับความต้องการบริโภค” นายรณรงค์ กล่าว

สำหรับแผนการส่งเสริมตลาดข้าวไทย ปี 66 กรมฯ จะเร่งผลักดันและจัดกิจกรรมส่งเสริมตลาด เพื่อรักษาและขยายตลาดในกลุ่มลูกค้าเดิม และแสวงหากลุ่มลูกค้าใหม่ โดยมีแผนจัดงานประชุมข้าวนานาชาติ ซึ่งเป็นการประชุมใหญ่สำหรับผู้ที่อยู่ในวงการค้าข้าวโลก และเจรจาธุรกิจ เข้าร่วมงานแสดงสินค้าอาหารนานาชาติ ทั้งที่จัดในไทย เยอรมนี สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ญี่ปุ่น จีน และออสเตรเลีย เป็นต้น

นายรณรงค์ กล่าวถึงการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังว่า ล่าสุดส่งออกได้แล้ว 9.45 ล้านตัน มูลค่า 127,117 ล้านบาท ส่วนทั้งปี 65 คาดจะส่งออกได้ถึง 11 ล้านตัน มูลค่า 130,000 ล้านบาท เพราะมีความต้องการซื้อเข้ามาต่อเนื่อง จากตลาดหลักทั้งจีน ญี่ปุ่น อินโดนีเซีย และเกาหลีใต้ รวมถึงตลาดใหม่อย่างฟิลิปปินส์ ตุรกี นิวซีแลนด์ อินเดีย ฯลฯ ทั้งนี้ เพื่อเป็นพลังงานทดแทนแอลกอฮอล์ อาหารสัตว์ ประกอบกับยังสามารถนำไปผลิตเป็นสินค้าที่มีนวัตกรรม เช่น บรรจุภัณฑ์ ซึ่งกรมฯ จะเร่งผลักดันการส่งออกพลาสติกชีวภาพจากมัน ผลิตภัณฑ์มันแปรรูป สินค้านวัตกรรมจากมันสำปะหลัง ให้ได้ไม่น้อยกว่า 1,000 ล้านบาท ในปี 67

สำหรับการค้าชายแดนและผ่านแดน กรมฯ จะเร่งรัดหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อผลักดันการเปิดด่านการค้าชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้านให้มากขึ้น จากที่ปิดไปเพราะป้องกันโควิด เพื่อสร้างรายได้ให้กับประเทศ โดยล่าสุดเปิดไปแล้ว 75 ด่าน จากทั้งหมด 97 ด่าน คาดว่า ปีนี้จะสร้างรายได้เข้าประเทศได้มากกว่า 1.3 ล้านล้านบาท

ที่มา สำนักข่าวอินโฟเควส

ข้าวไทยติดหล่มประชานิยม อุดหนุนบานปลาย-เร่งพัฒนาพันธุ์

การใช้นโยบายประชานิยม อุดหนุนแบบไม่มีเงื่อนไข ไม่ได้สร้างแรงจูงใจให้ชาวนาพัฒนา ยกระดับและนำเทคโนโลยีมาใช้ นับเป็นประเด็นที่หลายฝ่ายสะท้อนความกังวลออกมาจากการประชุมเวทีข้าวไทย 2565 ก้าวต่อไป นโยบายข้าวไทย ซึ่งจัดขึ้นโดยมูลนิธิข้าวไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ เมื่อเร็ว ๆ นี้

รายได้เกษตรกรติดหล่ม

รศ.ดร.นิพนธ์ พัวพงศกร นักวิชาการเกียรติคุณ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) กล่าวบรรยายในหัวข้อ “นโยบายข้าวไทยในกระแสของโลกยุคใหม่” ว่า อุตสาหกรรมข้าวไทยในอดีตเติบโตสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรเป็นอย่างมาก จากการสนับสนุนนโยบายรัฐ และการเดินทางของภาคเอกชนที่สร้างกลไกการแข่งขัน ทำให้ประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกอันดับ 1 นานกว่า 2 ทศวรรษ แต่ปัจจุบันอุตสาหกรรมข้าวไทยเกิดการหยุดชะงัก สูญเสียตลาดให้คู่แข่ง ทั้งข้าวหอมมะลิ ข้าวเหนียวให้กับเวียดนาม ข้าวขาว ข้าวหนึ่งให้กับอินเดีย

“ผลผลิตต่อไร่ของไทยก็ทรงตัวแค่ 485 กก./ไร่ ต่ำกว่าคู่แข่งในเอเชีย เวียดนาม 928 กก./ไร่ กัมพูชา 567 กก./ไร่ แม้กระทั่งบังกลาเทศ 752 กก./ไร่ ศรีลังกา เนปาล 608 กก./ไร่ เป็นสิ่งที่น่าอัปยศมาก”

ขณะที่อัตราการลงทุนต่อจีดีพีของไทยลดลง และมีปัญหาคุณภาพแรงงาน ความต้องการจ้างแรงงานในภาคการเกษตรประมาณ 25-28% ขณะที่ GDP ภาคการเกษตรมีเพียง 8-9% ซึ่งก่อให้เกิดการเหลื่อมล้ำของรายได้ต่อหัวในภาคการเกษตร กับนอกภาคการเกษตร สูงถึง 4.5 เท่า เทียบกับมาเลเซียและจีนที่สูงกว่าเป็นเท่าตัว

แก้ต้นเหตุ

สาเหตุที่โครงสร้างอุตสาหกรรมข้าวไทยหยุดชะงัก เกิดวัฏจักรกับดักผลิตภาพต่ำ มาจากหลายปัจจัยทั้งมาตรการการอุดหนุนในภาคการเกษตรเป็นสิ่งที่กำลังทำลายแรงจูงใจไม่ให้เกษตรกรปรับตัวนำเทคโนโลยีใหม่เข้ามาปรับใช้ อีกทั้งมาตรการมีความซ้ำซ้อน

ทั้งโครงการประกันรายได้ และก็ยังมีการช่วยเหลือด้านต้นทุนและปรับปรุงคุณภาพข้าว ด้วยมี 2 พรรคการเมืองที่มีการหาเสียงไว้ ทำให้เกิดนโยบายซ้ำซ้อน เกิดการอุดหนุนเพิ่มขึ้น สูญเสียงบประมาณปีละ 140,000 ล้านบาท “สูงกว่า” งบประมาณของทั้งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งยังใช้เงินนอกงบประมาณปีละแสนล้านบาทด้วย ขณะที่แรงงานภาคเกษตรสูงอายุมากขึ้น รวมไปถึงการถูกตีสรุปซ้อนจากต่างประเทศ โดยเฉพาะคู่แข่งที่มีการลงทุนงานวิจัย รวมไปถึงมีนักวิจัยมากกว่าไทย ซึ่งเมื่อดูงบประมาณวิจัยพันธุ์ข้าวของไทยมีเพียง 150-180 ล้านบาทต่อปี นักวิจัยน้อยลง ชาวนักปรับปรุงพันธุ์ข้าว

นอกจากนี้ ปัจจุบันก็มาเจอปัญหาการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ทำให้ผลผลิตต่ำลง ใช้น้ำสิ้นเปลืองเมื่อเทียบกับเพื่อน ๆ และกำลังจะได้รับผลกระทบจากมาตรการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของยุโรปและสหรัฐ ปรับขึ้นภาษีหากไม่มีการปรับตัว

เพิ่มรายได้เกษตรกร

เป้าหมายสำคัญไทยต้องเพิ่มรายได้ต่อหัวในภาคเกษตรเทียบเท่ารายได้นอกภาคการเกษตรได้อย่างไร ดังนั้น จำเป็นต้องยกระดับคุณภาพและมาตรฐาน และต้องพร้อมรับมือกับความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต อย่างการแพร่ระบาดของโควิด-19 โดยการยกระดับคุณภาพแรงงานภาคการเกษตร นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้เพิ่มผลผลิตต่อไร่

“เป้าหมายการเพิ่มรายได้ของเกษตรกรเพียงอย่างเดียวอาจจะไม่เพียงพอ จำเป็นจะต้องมีเป้าหมายพัฒนาเศรษฐกิจนอกภาคการเกษตรเพื่อเพิ่มทักษะแรงงานที่มีคุณภาพ ทุกสาขาเศรษฐกิจไปพร้อมกันด้วย โดยรัฐบาลจะต้องกำหนดนโยบายไปพร้อมกันในภาพรวม”

ถึงเวลาปฏิรูปข้าวไทย

ข้อเสนอเพื่อการปฏิรูปภาคการเกษตร หากยังมีนโยบายอุดหนุนจำเป็นต้องมีเงื่อนไข เพราะหากไม่มีเงื่อนไข ทำให้เกษตรกรไม่มีแรงจูงใจในการปรับตัว ดังนั้น ต้องลดการอุดหนุนที่มีความซ้ำซ้อน เช่น ประกันรายได้ใช้งบประมาณปีละ 8.67 หมื่นล้านบาท และมาตรการช่วยเหลือลดต้นทุน ปรับปรุงคุณภาพข้าว 5.53 หมื่นล้านบาท ออกจากกัน และให้นางบฯส่วนนี้มาตั้ง “กองทุน” เพิ่มงานวิจัย และส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เพิ่มผลิตภาพแรงงาน เพิ่มผลผลิตต่อไร่ ลดต้นทุนการผลิต ลดการเผา เป็นต้น

“รัฐต้องเพิ่มงบวิจัยข้าว 1% ของจีดีพีข้าว คิดเป็นปีละ 3,000-3,500 ล้านบาท เวลา 5 ปีให้ได้ เปลี่ยนฐานะกรมวิชาการเกษตรและการวิจัยข้าว มารวมเป็นสถาบันอิสระ สร้างแรงจูงใจให้ทุนนักเรียนไทย เป็นนักวิจัย และปรับปรุงพันธุ์ข้าวแก้ไขกฎหมายให้กรรมสิทธิ์นักปรับปรุงพันธุ์ เปลี่ยนบทบาทนโยบายของรัฐจากเป็นผู้ประเมินให้เกษตรกรดำเนินการ ปฏิรูปรับรอง มาตรฐานข้าวหอมมะลิไทย เพราะเสียเวลา เปิดให้นำพันธุ์ข้าวต่างประเทศมาวิจัย เป็นต้น”

นายสมพร อิศวิลานนท์ อาจารย์ภาควิชาเศรษฐศาสตร์และทรัพยากร คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กล่าวบรรยายในหัวข้อ “นโยบายข้าวของรัฐกับการพัฒนาข้าวไทย” ระบุว่า โครงการประกันรายได้เริ่มเมื่อรัฐบาลอภิสิทธิ์ในปี 2551-2552 ใช้งบประมาณ 1.1 แสนล้านบาท แต่ปัจจุบันปี 2562-2563 ใช้งบประมาณ 50,000 ล้านบาท บวกกับมาตรการคู้ชานอีก 20,000 ล้านบาท

สิ่งสำคัญต้องผลักดันยุทธศาสตร์ข้าว 20 ปี ยุกระดับและพัฒนาเทคโนโลยี เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และรายได้เกษตรกร รวมถึงลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก แต่ก็ยังมีความท้าทายว่าข้าวไทยถูกลากจูงไปสู่พืชการเมือง นโยบายประชานิยม ใช้งบประมาณกว่าปีละ 1 แสนล้านบาท ในระยะยาวหากไม่เปลี่ยนแปลงจะแข่งขันลำบาก โดยการอุดหนุนทำได้แต่จำเป็นต้องแยกกลุ่มเพราะบาง จัดลำดับและช่วยเหลือได้ตรงเป้าหมายมากขึ้น

ถอดโมเดลอินเดีย

ด้าน นายศุภวดี กุลมณี รองกรรมการผู้จัดการบริหารสายงานวิจัยและพัฒนา บริษัท เจริญโภคภัณฑ์โปรดิ๊วส จำกัด กล่าวบรรยายในหัวข้อ “ภาครัฐร่วมเอกชนในการพัฒนาข้าวของอินเดีย” ระบุว่า อินเดียมีพื้นที่ปลูกมากกว่าไทย 4 เท่า มีผลผลิตรวมเฉลี่ย 110-120 ล้านตันต่อปี อินเดียให้ความสำคัญกับเมล็ดพันธุ์อย่างมาก โดยมีการสต็อกและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทำให้ปัจจุบันอินเดียเป็นผู้ส่งออกข้าวอันดับ 1 ส่งออกแล้ว 18 ล้านตัน ณ เดือนพฤศจิกายน 2565 และคาดว่าสิ้นปีนี้จะส่งออกได้ 20 ล้านตัน

“การที่อินเดียมีการเติบโตทั้งด้านผลผลิตและการส่งออก เป็นผลมาจากสภาวิจัยการเกษตรอินเดีย (ICAR) ซึ่งเป็นองค์กรอิสระที่รับผิดชอบการศึกษาการเกษตรประสานงานและการวิจัย ภายใต้กระทรวงเกษตรอินเดีย มีงบประมาณ 5.8 หมื่นล้านรูปีใช้ศึกษาและวิจัยด้านการเกษตร ส่งออก เพื่อยกระดับวิจัยพัฒนาพันธุ์ข้าวร่วมกับหลายหน่วยงาน หลายสถาบันการศึกษา อีกทั้งรัฐเสริมงบประมาณ 2% ของจีดีพี หรือ 3.5 ล้านล้านเหรียญสหรัฐ ในการเพาะปลูก ทั้งปุ๋ย ประกันรายได้ ไฟฟ้าฟรี ภาครัฐช่วยด้านการผลิต สร้างชลประทาน รวมถึงส่งเสริมเครื่องจักร จนในปัจจุบันอินเดียสามารถพัฒนาพันธุ์ข้าวบาสมัติ มากกว่า 34 สายพันธุ์แล้ว”

ที่มา ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

กรมการค้าต่างประเทศวางแผนงานปี 66 ลุยตลาด “ข้าว-มัน” ดันค้าชายแดน แก้กฎหมาย

กรมการค้าต่างประเทศวางแผนทำงานปี 66 เดินหน้าผลักดันสินค้าเกษตรสำคัญ “ข้าว-มันสำปะหลัง” เตรียมลุยตลาด เพื่อเพิ่มรายได้ พร้อมคุมเข้มมาตรฐานส่งออก-นำเข้า เร่งรัดเปิดด่าน จัดมหกรรมการค้า เพิ่มยอดการค้าชายแดน นำดิจิทัลใช้ในงานบริการ ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้ทันสมัย และเร่งรัดผู้ประกอบการใช้ประโยชน์ FTA-RCEP

นายรณรงค์ พูลพิพัฒน์ อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ เปิดเผยถึงแผนการทำงานในปี 2566 ว่า ภารกิจสำคัญที่กรมฯ จะเร่งขับเคลื่อน ก็คือ การผลักดันสินค้าเกษตรสำคัญ โดยข้าว จะเร่งผลักดันและจัดกิจกรรมส่งเสริมตลาดข้าวไทยตามนโยบายนายจรินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ที่ให้ใช้นโยบายรัฐหนุน เอกชนนำ เพื่อรักษาและขยายตลาดในกลุ่มลูกค้าเดิมและแสวงหากลุ่มลูกค้าใหม่ และมีแผนจัดงานประชุมข้าวนานาชาติ (Thailand Rice Convention 2023) ซึ่งเป็นการประชุมใหญ่ สำหรับผู้ที่อยู่ในวงการค้าข้าวโลกเดินทางมาประชุมสัมมนาวิชาการ และเจรจาธุรกิจ อีกทั้งยังมีแผนการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ข้าวไทย โดยเข้าร่วมงานแสดงสินค้านานาชาติ เช่น งาน BIOFACH ณ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี งาน GULFFOOD 2023 ณ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ งาน FOODEX 2023 ณ ประเทศญี่ปุ่น งาน China - ASEAN Expo ครั้งที่ 20 (CAEXPO) 2023 ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน และงาน Fine Food 2023 ณ ประเทศออสเตรเลีย เป็นต้น

สำหรับสินค้ามันสำปะหลัง มีแผนขยายตลาดเดิม คือ จีน ตลาดเก่า เน้นยุโรป และตลาดใหม่ เน้นตุรกี นิวซีแลนด์ อินเดีย เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และซาอุดีอาระเบีย ผ่านกิจกรรมในรูปแบบ Online และ Onsite รวมถึงการเชิญกลุ่มผู้นำเข้าเข้าร่วมงานมันสำปะหลังโลก ปี 2566 (World Tapioca Conference 2023) ณ จังหวัดนครราชสีมา ในเดือนก.พ.2566 และยังมีแผนเร่งผลักดันการส่งออกพลาสติกชีวภาพ โดยตั้งเป้าหมายการส่งออกผลิตภัณฑ์แปรรูปและนวัตกรรมจากมันสำปะหลังไปยังต่างประเทศมูลค่าไม่น้อยกว่า 1,000 ล้านบาท ในปี 2567 ซึ่งมีสินค้านำร่อง คือ เทอร์โมพลาสติกสตาร์ช (Thermoplastic starch: TPS) และผลักดันการส่งออกแป้งถั่วมันสำปะหลังปลอดกลูเตนไปยังตลาดที่มีศักยภาพ เช่น สหภาพยุโรป และสหรัฐฯ เป็นต้น

ทั้งนี้ ยังจะให้ความสำคัญกับการคุมเข้มมาตรฐานสินค้า เพื่อให้มั่นใจได้ว่าสินค้าที่ไทยส่งออก-นำเข้า เป็นไปตามมาตรฐานที่กระทรวงพาณิชย์กำหนด เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประเทศคู่ค้า โดยจัดเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ตรวจสอบมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง เพื่อกำกับดูแลมาตรฐานสินค้าส่งออกที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลทั้ง 9 ชนิด (ข้าวหอมมะลิไทย ข้าวโพด ข้าวฟ่าง ถั่วเขียว ถั่วเขียวผิวดำ แป้งมันสำปะหลัง ปูนูน ปลาป่น และผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง) และกำกับดูแลมาตรฐานสินค้านำเข้า ซึ่งสินค้าสำคัญที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแล คือ ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ที่นำเข้าตามแนวชายแดนไทย - กัมพูชา และไทย - สปป.ลาว

นายรณรงค์กล่าวว่า ในด้านการค้าชายแดน จะผลักดันให้มีการเปิดด่านการค้าไทย-ประเทศเพื่อนบ้านอย่างต่อเนื่อง โดยช่วงต้นปี 2566 จะจัดคณะเจรจาผลักดันเปิดด่านชายแดนไทย-สปป.ลาว ที่ยังไม่เปิดทำการ และอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าชายแดนให้เกิดการขยายตัวทางการค้าอย่างเป็นรูปธรรม และยังมีแผนดำเนินงานโครงการขยายการค้าการลงทุนชายแดนและเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยการจัดมหกรรมการค้าชายแดนไทย-มาเลเซีย ช่วงม.ค.-มี.ค.2566 มหกรรมการค้าชายแดน ณ จังหวัดเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ด้านลาว (จังหวัดเชียงราย หรือตาก หรือหนองคาย หรือมุกดาหาร หรือนครพนม) และด้านเมียนมา/ด้านกัมพูชา (จังหวัดกาญจนบุรี หรือสระแก้ว หรือตราด)

ขณะเดียวกัน จะนำนวัตกรรมดิจิทัลมาใช้ในการบริการออกหนังสือสำคัญการส่งออก-นำเข้าสินค้า เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการ การพัฒนาระบบการให้บริการการขึ้นทะเบียนผู้ส่งออกสินค้ามาตรฐาน การอนุญาตผู้ประกอบการธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้า (บริษัท Survey) และผู้ตรวจสอบมาตรฐานสินค้า (Surveyor) รวมถึงการต่ออายุใบอนุญาต และการออกใบรับรองมาตรฐานสินค้าผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ให้สามารถชำระเงินและพิมพ์ใบทะเบียนและใบอนุญาตในรูปแบบที่ผู้ขอรับบริการไม่ต้องเดินทางมาติดต่อเจ้าหน้าที่ และจะมีการเชื่อมโยงข้อมูลการออกใบรับรองมาตรฐานสินค้า (มส. 24) และการรายงานการส่งออก (มส. 25) กับกรมศุลกากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยอัตโนมัติ

นายรณรงค์กล่าวว่า กรมฯ ยังจะปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับยุคสมัยและคล่องตัวในการทำงานมากขึ้น โดยจะทบทวนกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบ เช่น พ.ร.บ.การควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2562 (พ.ร.บ. TCWMD) พ.ร.บ.ว่าด้วยการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 (พ.ร.บ. AD-CVD) เป็นต้น

นอกจากนี้ จะเร่งรัดการใช้สิทธิประโยชน์ทางการค้า โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการไทยใช้สิทธิประโยชน์ทางการค้าภายใต้ความตกลงต่าง ๆ เช่น FTA และ RCEP เป็นต้น เพื่อสร้างแต้มต่อทางการค้า ลดต้นทุนให้แก่ผู้ประกอบการไทย

ที่มา Commerce News Agency (CNA)

“พาณิชย์”เคาะจ่ายส่วนต่างข้าว งวดที่ 10 ชดเชย 4 ชนิด “ข้าวเปลือกหอมมะลิ” รับเงินสูงสุด

“พาณิชย์”เคาะส่วนต่างประกันรายได้ข้าว งวดที่ 10 จ่ายชดเชย 4 ชนิด ยกเว้นข้าวเปลือกเหนียวที่ราคาทะลุเป้าหมาย เผยข้าวเปลือกหอมมะลิรับสูงสุด ตามด้วยข้าวเปลือกเจ้า และธ.ก.ส.จะโอนเงินเข้าบัญชีในวันที่ 21 ธ.ค.นี้ พร้อมแจ้งเกษตรกรขอให้ตรวจสอบบัญชีเงินฝาก คิดต่อ ธ.ก.ส. เพื่อป้องกันความผิดพลาด ย้ำจะเดินหน้าตรวจสอบการรับซื้อข้าว เครื่องชั่งต่อเนื่อง

นายอุดม ศรีสมทรง รองอธิบดีกรมการค้าภายใน ในฐานะประธานที่ประชุมคณะอนุกรรมการกำกับดูแลและกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว เปิดเผยว่า คณะอนุกรรมการฯ ได้พิจารณาราคาเกณฑ์กลางอ้างอิงและการชดเชยส่วนต่างราคาตามโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวปี 2565/66 งวดที่ 10 สำหรับเกษตรกรที่แจ้งวันที่คาดว่าจะเก็บเกี่ยวระหว่างวันที่ 10-16 ธ.ค.2565 โดยมีการจ่ายเงินส่วนต่างให้กับเกษตรกรผู้ปลูกข้าวจำนวน 4 ชนิด ได้แก่ ข้าวเปลือกหอมมะลิ ข้าวเปลือกหอมมะลินอกพื้นที่ ข้าวเปลือกปทุมธานี และข้าวเปลือกเจ้า ส่วนข้าวเปลือกเหนียว ไม่ต้องจ่าย เพราะราคาสูงกว่าเป้าหมาย

สำหรับการชดเชยส่วนต่างระหว่างราคาประกันรายได้กับราคาเกณฑ์กลางอ้างอิง งวดที่ 10 ได้แก่ ข้าวเปลือกหอมมะลิ เกณฑ์กลางตันละ 13,924.10 บาท ชดเชยตันละ 1,075.90 บาท ได้รับชดเชยสูงสุดครัวเรือนละ 15,062.60 บาท ข้าวเปลือกหอมมะลินอกพื้นที่ เกณฑ์กลางตันละ 13,401.24 บาท ชดเชยตันละ 598.76 บาท ได้รับชดเชยสูงสุดครัวเรือนละ 9,580.16 บาท ข้าวเปลือกปทุมธานี เกณฑ์กลางตันละ 10,711.69 บาท ชดเชยตันละ 288.31 บาท ได้รับชดเชยสูงสุดครัวเรือนละ 7,207.75 บาท ข้าวเปลือกเจ้า เกณฑ์กลางตันละ 9,503.11 บาท ชดเชยตันละ 496.89 บาท ได้รับชดเชยสูงสุดครัวเรือนละ 14,906.70 บาท และข้าวเปลือกเหนียว เกณฑ์กลางตันละ 12,226.11 บาท ซึ่งสูงกว่าราคาเป้าหมายที่ตันละ 12,000 บาท จึงไม่มีการชดเชยส่วนต่างในงวดนี้

ทั้งนี้ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จะโอนเงินให้เกษตรกรภายใน 3 วันทำการ หรือภายในวันที่ 21 ธ.ค.2565

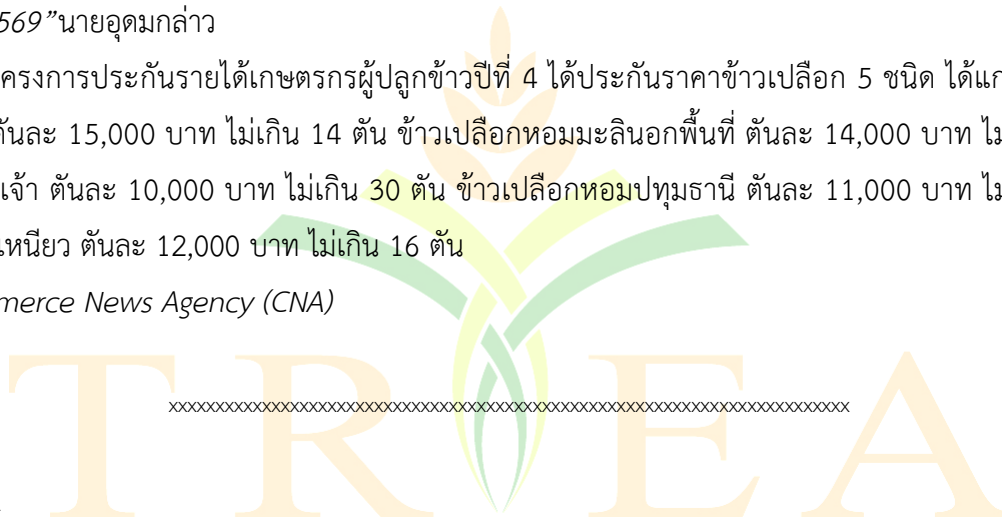
ส่วนผลการจ่ายเงินชดเชยส่วนต่าง ณ วันที่ 15 ธ.ค.2565 ธ.ก.ส. ได้จ่ายเงินส่วนต่างให้เกษตรกรแล้ว ในงวดที่ 1-9 สำหรับเกษตรกรที่คาดว่าจะเก็บเกี่ยวภายในวันที่ 9 ธ.ค. 2565 จำนวน 2,479 ล้านครัวเรือน โดยขอให้เกษตรกรตรวจสอบบัญชีเงินฝากและติดต่อกับ ธ.ก.ส. เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการรับเงินชดเชยส่วนต่างตามโครงการ เช่น กรณีปัญหา ชื่อ-สกุล ไม่ตรง บัญชีปิด บัญชีถูกอายัด หรือหากยังไม่มีบัญชีเงินฝากกับ ธ.ก.ส. ขอให้เกษตรกรที่ติดต่อบัญชีใหม่กับ ธ.ก.ส. สาขาในพื้นที่ เพื่อ ธ.ก.ส. จะได้ดำเนินการโอนเงินให้แก่เกษตรกรได้ต่อไป

นายอุดมกล่าวว่า สถานการณ์ซื้อขายข้าวเปลือกในช่วงนี้ ราคาโดยรวมมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา เนื่องจากส่งออกในปีนี้อย่างสม่ำเสมอผู้ส่งออกข้าวไทย คาดว่าสิ้นปีจะส่งออกได้ 7.8-7.9 ล้านตัน เกินกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ที่ 7.5 ล้านตัน ซึ่งจะส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกในฤดูกาลผลิตนี้ยังคงอยู่ในระดับที่ดีกว่าปีที่ผ่านมา

“กรมฯ ได้เพิ่มการติดตามดูแลการซื้อขายข้าวเปลือก ทั้งในเรื่องของการปิดป้ายแสดงราคาซื้อขาย และการตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องชั่งน้ำหนักและเครื่องวัดความชื้น ซึ่งหากพบเห็นว่าทำข้าวหรือโรงสีใด ไม่ปิดป้ายแสดงราคาซื้อขาย กตราซื้อขาย โกงน้ำหนัก หรือมีพฤติกรรมใดๆ ที่เป็นการเอาเปรียบชาวนา สามารถร้องเรียนได้ที่สายด่วน 1569”นายอุดมกล่าว

โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวปี 4 ได้ประกันราคาข้าวเปลือก 5 ชนิด ได้แก่ ข้าวเปลือกหอมมะลิ ต้นละ 15,000 บาท ไม่เกิน 14 ตัน ข้าวเปลือกหอมมะลินอกพื้นที่ ต้นละ 14,000 บาท ไม่เกิน 16 ตัน ข้าวเปลือกเจ้า ต้นละ 10,000 บาท ไม่เกิน 30 ตัน ข้าวเปลือกหอมปทุมธานี ต้นละ 11,000 บาท ไม่เกิน 25 ตัน ข้าวเปลือกเหนียว ต้นละ 12,000 บาท ไม่เกิน 16 ตัน

ที่มา Commerce News Agency (CNA)

เวียดนาม

สัปดาห์ที่ผ่านมา ภาวะราคาข้าวปรับตัวสูงขึ้นเป็นสัปดาห์ที่ 4 ติดต่อกันไปแตะระดับสูงสุดในรอบ 16 เดือน (สูงสุดนับตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2564) เนื่องจากผู้ค้าข้าวต่างเร่งหาอุปทานใหม่เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดที่เพิ่มขึ้นทั้งตลาดนำเข้าเดิม (จีน ฟิลิปปินส์) และตลาดใหม่ ในขณะที่อุปทานข้าวในประเทศมีปริมาณจำกัด โดยราคาข้าวขาว 5% อยู่ที่ 448-453 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เพิ่มขึ้นจากระดับ 445-450 เหรียญสหรัฐฯต่อตันเมื่อสัปดาห์ก่อนหน้า ซึ่งราคาข้าวเวียดนามตอนนี้สูงกว่าผู้ส่งออกรายอื่นๆ

วงการค้าคาดว่าผลผลิตข้าวฤดูใหม่ (ฤดูการผลิตฤดูหนาว-ฤดูใบไม้ผลิ (winter-spring crop)) ที่กำลังจะมีการเก็บเกี่ยวในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ของปีหน้า คาดว่าจะได้ผลผลิตข้าวในปริมาณและคุณภาพดีกว่าผลผลิตในฤดูการผลิตฤดูร้อน-ฤดูใบไม้ร่วง (the summer-autumn crop)

ในช่วง 11 เดือนของปีนี้ (มกราคม-พฤศจิกายน 2565) เวียดนามส่งออกข้าวไปแล้วจำนวน 6,671,818 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 16.1% เมื่อเทียบกับจำนวน 5,748,064 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ขณะที่มูลค่าส่งออกอยู่ที่ประมาณ 3,234.874 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นประมาณ 6.65% เมื่อเทียบกับ 3,033.048 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญได้แก่ 1.ฟิลิปปินส์ปริมาณ 2,998,101 ตัน 2.จีน 807,947 ตัน 3.ไอวอรีโคสต์ 655,593 ตัน 4.กาน่า 431,556 ตัน 5.มาเลเซีย 417,355 ตัน 6.คิวบา 243,824 ตัน 7.สิงคโปร์ 90,473 ตัน 8.อินโดนีเซีย 68,813 ตัน 9.ฮ่องกง 64,031 ตัน 10.ปาปัวนิวกินี 58,857 ตัน เป็นต้น

มีรายงานว่า การส่งออกข้าวเวียดนามไปยังตลาดยุโรปเหนือ (the North European) เพิ่มขึ้นประมาณปีละ 73% ในช่วงระหว่างปี 2560-2564 โดยได้รับประโยชน์จากข้อตกลงการค้าเสรีสหภาพยุโรป-เวียดนาม (the European Union-Vietnam Free Trade; EVFTA)

ตามข้อมูลของสำนักงานการค้าเวียดนามในสวีเดน (the Vietnam Trade Office in Sweden) (ซึ่งครอบคลุมประเทศเดนมาร์ก ฟินแลนด์ ไอซ์แลนด์ นอร์เวย์ และลัตเวีย) พบว่าในปี 2564 ประเทศในยุโรปเหนือซื้อข้าวเวียดนามประมาณ 5,646 ตัน มูลค่าประมาณ 5.51 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ทั้งนี้ นับตั้งแต่ปี 2562 ซึ่งเริ่มมีการเตรียมการเจรจาข้อตกลง EVFTA ที่เริ่มมีผลเมื่อเดือนสิงหาคม 2563 การนำเข้าข้าวเวียดนามของสวีเดนจากก็เพิ่มขึ้นอย่างมากจากมูลค่าประมาณ 100,000 เหรียญสหรัฐในปี 2562 เป็น 2.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2564 ขณะที่มูลค่าการส่งออกข้าวไปยังประเทศนอร์เวย์เพิ่มขึ้นจาก 1.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2561 เป็น 2.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2564 และการส่งออกข้าวไปยังเดนมาร์กเพิ่มขึ้นเป็น 394,000 เหรียญสหรัฐในปี 2564

ตลาดยุโรปเหนือและส่วนอื่นๆของยุโรปยังคงมีแนวโน้มที่ดีสำหรับการส่งออกข้าวของเวียดนาม แต่คาดว่า การแข่งขันจะรุนแรงขึ้นเนื่องจากข้อกำหนดด้านคุณภาพข้าวที่สูงมาก ซึ่งสหภาพยุโรปได้แนะนำแนวทางว่าผลิตภัณฑ์ที่นำเข้าจะต้องเป็นไปตามมาตรฐานสำหรับระดับสารตกค้างสูงสุด (Maximum Residue Levels) ของปี 2566 ถึง 2568 ซึ่งทั้งประเทศนอร์เวย์และไอซ์แลนด์ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสหภาพยุโรปก็ปฏิบัติตามกฎระเบียบนี้เช่นกัน

หลังจากที่กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้าของเวียดนาม (Ministry of Industry and Trade) ได้เสนอให้มีการปรับปรุงระเบียบการจัดการการนำเข้าข้าว โดยเฉพาะการนำเข้าข้าวคุณภาพต่ำจากตลาดต่างประเทศเข้ามานั้น ภาคเอกชนนำโดยหอการค้าและอุตสาหกรรมเวียดนาม (The Vietnam Chamber of Commerce and Industry; VCCI) ได้ออกมาแสดงความกังวลเกี่ยวกับข้อเสนอของกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า (MoIT) ที่จะจำกัดการนำเข้าข้าวคุณภาพต่ำเพราะอาจจะกระทบกับอุตสาหกรรมภายในประเทศที่ใช้ข้าวเหล่านี้เป็นวัตถุดิบในการผลิต

ทั้งนี้ การปรับปรุงระเบียบดังกล่าวในร่างแก้ไขพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการค้าข้าวฉบับที่ 107 (Decree No 107 on rice trade) ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการปรึกษาหารือ โดยกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้าฯ ได้เสนอให้มีการจัดการการนำเข้าข้าว โดยเฉพาะข้าวคุณภาพต่ำจากต่างประเทศ โดยกระทรวงฯ ได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการออกนโยบายบริหารจัดการการนำเข้าข้าวตามเกณฑ์ปริมาณ มูลค่า ประเภท ตลาด ผู้นำเข้า และประตูผ่านแดนนำเข้า ซึ่งจะช่วยให้หน่วยงานของรัฐสามารถออกระเบียบและบริหารการนำเข้าข้าวในแต่ละช่วงเวลาได้อย่างทัน่วงที

นอกจากนี้ ในร่างแก้ไขดังกล่าว กระทรวงฯ ยังเสนอบทลงโทษที่เข้มงวดขึ้นสำหรับผู้ค้าข้าวที่ไม่จัดทำรายงานประจำไตรมาสและประจำปีเกี่ยวกับการส่งออกและสินค้าคงคลังตามที่กำหนด เนื่องจากในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา ผู้ส่งออกข้าวหลายรายไม่สามารถรายงานหรือรายงานสัญญาณการส่งออกไม่ครบถ้วน รวมทั้งการปฏิบัติตาม

สัญญาและสินค้าคงคลังประจำไตรมาสและประจำปี ซึ่งสิ่งนี้ทำให้เกิดความยุ่งยากมากมายในการบริหารการส่งออกข้าวของรัฐ

อย่างไรก็ตาม จากข้อมูลของหอการค้าและอุตสาหกรรมเวียดนาม (VCCI) ระบุว่าร่างดังกล่าวไม่ได้ระบุเกณฑ์ที่ชัดเจนสำหรับการประเมินการนำเข้าที่เพิ่มขึ้นที่อาจส่งผลกระทบต่อการผลิตในประเทศ และไม่ได้ระบุว่ามีมาตรการใดที่จะต้องดำเนินการ ซึ่งการใช้มาตรการจำกัดการนำเข้าอาจส่งผลกระทบต่อผู้ผลิตในประเทศ เพราะจะทำให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้น นำไปสู่การขาดแคลนวัตถุดิบ และลดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเวียดนาม พร้อมทั้งเสนอแนะว่าหากมีการใช้มาตรการจัดการการนำเข้า ควรคำนึงถึงความต้องการของธุรกิจที่ใช้วัตถุดิบในการผลิตด้วย

ที่มา *Oryza.com*

กัมพูชา

สหพันธ์ข้าวกัมพูชา (Cambodian Rice Federation; CRF) ประกาศราคาส่งออกข้าวประจำวันที่ 13 ธันวาคม 2565 ดังนี้ 1.ข้าวหอม Malys Angkor (Premium Jasmine Rice) ชนิด 5% ราคาอยู่ที่ 780 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (FOB) เท่ากับราคาวันที่ 30 พฤศจิกายน 2565 ที่ 780 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (FOB) 2.ข้าวหอม Fragrant Rice (Sen Kra Ob - SKO) ชนิด 5% ราคาอยู่ที่ 750 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (FOB) เพิ่มขึ้นจากราคาวันที่ 30 พฤศจิกายน 2565 ที่ 740 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (FOB) 3.ข้าวขาว (Premium White Rice / Soft cooking) ชนิด 5% ราคาอยู่ที่ 600 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (FOB) เพิ่มขึ้นจากราคาวันที่ 30 พฤศจิกายน 2565 ที่ 510 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (FOB)

4.ข้าวหอมอินทรี (Organic Premium Jasmine Rice) ชนิด 5% ราคาอยู่ที่ 1,380 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (FOB) เท่ากับราคาวันที่ 30 พฤศจิกายน 2565 ที่ 1,380 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (FOB) 5.ข้าวขาวอินทรี (Organic White Rice) ชนิด 5% ราคาอยู่ที่ 1,100 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (FOB) เท่ากับราคาวันที่ 30 พฤศจิกายน 2565 ที่ 1,100 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (FOB) 6.ข้าวหนึ่งอินทรี (Organic Parboiled Rice) ชนิด 5% ราคาอยู่ที่ 1,170 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (FOB) เท่ากับราคาวันที่ 30 พฤศจิกายน 2565 ที่ 1,170 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (FOB)

7.ข้าวกล้องหอม (Brown Jasmine Rice) ราคาอยู่ที่ 750 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (FOB) เท่ากับราคาวันที่ 30 พฤศจิกายน 2565 ที่ 750 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (FOB) 8.ข้าวกล้องขาว (Brown White Rice) ราคาอยู่ที่ 490 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (FOB) เท่ากับราคาวันที่ 30 พฤศจิกายน 2565 ที่ 490 เหรียญสหรัฐฯ

ที่มา *Oryza.com*

อินโดนีเซีย

สำนักข่าว Reuters รายงานว่า หน่วยงาน Bulog ได้เตรียมที่จะนำเข้าข้าวจำนวน 200,000 ตัน ในเดือนธันวาคมนี้ และอาจจะนำเข้าในส่วนที่เหลือประมาณ 300,000 ตัน ในช่วงต้นปีหน้า หากสต็อกข้าวยังคงมีไม่เพียงพอ ทั้งนี้ ณ วันที่ 14 ธันวาคม 2565 หน่วยงาน Bulog มีสต็อกข้าวอยู่ที่ประมาณ 448,000 ตัน ลดลงจากจำนวน 590,000 ตัน เมื่อเดือนพฤศจิกายนที่ผ่านมา ขณะที่สำนักงานอาหารแห่งชาติได้เตือนว่าสต็อกข้าวอาจจะลดลงสู่ระดับอันตรายที่ประมาณ 342,000 ตัน ภายในสิ้นปีนี้ หากยังไม่มีการเพิ่มอุปทานข้าวเข้าไปในสต็อก

ทางด้านสำนักข่าว Xinhua รายงานโดยอ้างแหล่งการณจากสำนักงานโลจิสติกส์แห่งชาติของอินโดนีเซีย (The Indonesia Logistics Bureau) หรือ Bulog ที่เปิดเผยเมื่อวันศุกร์ที่ 16 ธันวาคมที่ผ่านมาว่า อินโดนีเซียได้เพิ่ม

การนำเข้าข้าวจากเวียดนาม ปริมาณ 5,000 ตันที่ทำเรือตันจุง ปรีโอะก (the Tanjung Priok Port) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการนำเข้าข้าว 200,000 ตัน ภายในสิ้นปีนี้

ปัจจุบันอินโดนีเซียมีแผนนำเข้าข้าวเพิ่มเติมจากไทย ปากีสถาน และเมียนมา เพื่อเติมคลังสำรองข้าวของประเทศ โดยมีเป้าหมายนำเข้าข้าวรวม 500,000 ตัน ต่อเนื่องไปจนถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2566

นายบูดี วาเซโซ (Budi Waseso) ประธานกรรมการสำนักงานโลจิสติกส์แห่งชาติของอินโดนีเซีย (Bulog President Director) กล่าวว่า อินโดนีเซียจำเป็นต้องนำเข้าข้าวในช่วงนี้ เนื่องจากจะไม่มีเก็บเกี่ยวข้าวอีกในช่วงเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ของปีหน้า ขณะที่ความต้องการข้าวมักจะเพิ่มขึ้นในช่วงสิ้นปีจากจำนวนประมาณ 30,000 ตันต่อเดือน เป็นประมาณ 170,000 ตันต่อเดือน แต่ปัจจุบันปริมาณข้าวในคลังสำรองของรัฐมีจำนวนไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน

ข้อมูลจากสำนักงานอาหารแห่งชาติอินโดนีเซีย (Indonesia's National Food Agency (Bapanas)) ระบุว่า สถานการณ์อาหารหลักในประเทศ เช่น ข้าว ถั่วเหลือง และเนื้อวัว มีราคาสูงขึ้น โดยราคาข้าวเพิ่มขึ้นประมาณ 0.62-0.78% ต่อกิโลกรัม พร้อมทั้งเตือนว่า หากปริมาณข้าวสำรองในประเทศยังไม่เพียงพออาจจะก่อให้เกิดวิกฤติด้านอาหาร หากรัฐบาลยังไม่เพิ่มอุปทานให้เหมาะสม

ทั้งนี้ อัตราเงินเฟ้อของอินโดนีเซียอยู่ในระดับที่เกินเป้าหมายของธนาคารกลางในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา เนื่องจากราคาอาหารและสินค้าโภคภัณฑ์สูงขึ้น แม้ว่าอินโดนีเซียจะเริ่มเห็นแนวโน้มการฟื้นตัวของเศรษฐกิจแล้วก็ตาม

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงจาการ์ตา รายงานว่า นาย Yeka Hendra Fatika สมาชิกผู้ตรวจการแผ่นดินของอินโดนีเซีย แสดงความกังวลเกี่ยวกับการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศ โดยกล่าวว่า รัฐบาลจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับตัวชี้วัด 12 ข้อ ตามกฎหมายฉบับที่ 18 ปี 2012 ว่าด้วยความสำคัญด้านอาหาร เพื่อความรอบคอบในการตัดสินใจเกี่ยวกับการนำเข้าข้าว

จากการประเมินของผู้ตรวจการแผ่นดิน รัฐบาลไม่ปฏิบัติตามตัวชี้วัดทั้ง 12 ข้อสำหรับแผนที่จะนำเข้าข้าว 500,000 ตัน โดยตัดสินใจจากตัวชี้วัดบางตัวเท่านั้น เช่น การคาดหมายของวิกฤตอาหาร และการขาดสต็อกข้าวสำรองของรัฐบาล (Government Rice Reserves/Cadangan Beras Pemerintah : CPB) ซึ่งบริหารจัดการโดย Bulog

ตัวชี้วัด 12 ข้อในกฎหมายดังกล่าว กำหนดให้พิจารณา พื้นที่เพาะปลูก ปริมาณข้าวเปลือกและศักยภาพการผลิตข้าวของประเทศ การประเมินความพร้อมใช้งานของ CBP ตลอดจนความเพียงพอของสต็อกข้าวในครัวเรือน โรงสี และผู้ค้า รวมทั้งตัวชี้วัดอื่นๆ ได้แก่ การบริโภคข้าวต่อหัว การพัฒนาการส่งออกและนำเข้าข้าว เสถียรภาพของราคาข้าว โดยเป้าหมายของ Bulog คือ การดูดซับและกระจายผลิตผลข้าวในประเทศ ในฤดูกาลเพาะปลูกและเก็บเกี่ยว การดูแลรักษาคูคามต่อการผลิตอาหาร ตลอดจนบริหารภาวะฉุกเฉินด้านอาหารให้มีศักยภาพ ในช่วงวิกฤต

นาย Tomi Wijaya หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ของ Bulog เปิดเผยว่า ปัจจุบันปริมาณสำรองข้าวของ Bulog อยู่ที่ประมาณ 503,000 ตัน ซึ่งต่ำกว่าเป้าที่กำหนดว่าสิ้นปีต้องมีข้าวสำรอง 1.2 ล้านตันเพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์นี้ รัฐบาลได้อนุญาตให้ Bulog นำเข้าข้าวได้ 500,000 ตัน ซึ่งได้รับการเห็นชอบในการประชุมประสานงานกับกระทรวงต่างๆ ครึ่งล่าสุด ถือเป็น การตัดสินใจครั้งแรกของอินโดนีเซียในการนำเข้าข้าวปริมาณมาก นับตั้งแต่ปี 2561

อย่างไรก็ตาม ผู้ตรวจการแผ่นดินได้ตั้งคำถามเกี่ยวกับความแตกต่างของข้อมูลการจัดหาข้าวที่จัดทำโดย National Food Agency (Bapanas), Bulog และกระทรวงเกษตร ซึ่ง Bapanas ระบุว่า CBP ที่จัดการโดย Bulog นั้นต่ำกว่าระดับสต็อกข้าวที่ปลอดภัยที่ 1.2 ล้านตัน ถึง 50% ขณะที่กระทรวงเกษตรอ้างว่ามีสต็อกข้าวในประเทศเกินดุล

โดยเจ้าหน้าที่ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ได้รวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและพบว่า ณ วันที่ 6 ธันวาคม ปริมาณสต็อกข้าวทั้งหมดของ Bulog อยู่ที่ 503,000 ตัน ซึ่งคิดเป็น 61% ของ CBP ตรงกับปริมาณที่ Bulog แจ้งไว้ โดย Bulog ประมาณการว่าจะต้องแจกจ่ายข้าวสำรองอีก 200,000 ตันในเดือนธันวาคมนี้ ซึ่งจะทำให้สต็อกข้าวลดลงเหลือเพียง 300,000 ตันในสิ้นปีนี้

ผู้ตรวจการแผ่นดิน ระบุว่า ความขัดแย้งเรื่องข้าวซึ่งเกิดจากความแตกต่างของข้อมูลปริมาณสำรองของกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำให้เกิดข้อโต้แย้งเกี่ยวกับแผนการนำเข้าข้าวเพื่อสร้างหลักประกันแก่ CBP ในต้นปี 2564 และตั้งข้อสังเกตว่าความต้องการข้าวของประเทศเฉลี่ยอยู่ที่ 2.5 ล้านตันต่อเดือน ในขณะที่ปริมาณข้าวสำรองขั้นต่ำที่ Bulog ได้รับมอบหมายจากการประชุมประสานงานอยู่ที่ 1.5 ล้านตัน ทำให้ Bulog ต้องเติมเต็มสต็อกข้าวผ่านโครงการต่างๆ โดยปัจจุบันราคาข้าวเปลือกที่โรงสีสูงถึง 6,000 รูเปีย (38 เซนต์สหรัฐ) ถึง 6,300 รูเปียต่อกิโลกรัม ซึ่งภายใต้เงื่อนไขดังกล่าว Bulog กำลังประสบปัญหาในการจัดหาข้าวในประเทศ เนื่องจากราคาข้าวในตลาดสูงกว่าราคาซื้อของรัฐบาล แม้ว่าการนำเข้าจะไม่ได้มีผลกระทบในทางลบเสมอไป แต่รัฐบาลจะต้องดูแลให้มีธรรมาภิบาล จากนั้นจึงค่อยทบทวนความจำเป็นของการนำเข้าและอธิบายถึงความจำเป็นในการนำเข้าต่อสาธารณชน โดยรัฐบาลต้องพิจารณาช่วงเวลาของการนำเข้าด้วย และอย่าปล่อยให้ข้าวที่นำเข้ามาถึงอินโดนีเซียในช่วงเวลาของการเก็บเกี่ยวหลักในต้นปี 2566 เพื่อปกป้องผลประโยชน์และสวัสดิภาพของเกษตรกร

ที่มา *Oryza.com* และสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงจาการ์ตา

ฟิลิปปินส์

สำนักเลขาธิการประธานาธิบดี (the Office of the Press Secretary) แถลงว่า ประธานาธิบดีเฟอร์ดินานด์ มาร์กอส จูเนียร์ (President Ferdinand Marcos Jr.) ได้อนุมัติให้มาตรการที่เคยอนุมัติในปี 2564 และจะครบกำหนดในสิ้นปีนี้ ได้รับการต่ออายุให้มีผลบังคับใช้ไปจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2566 เพราะอัตราเงินเฟ้อยังคงสูงที่สุดในรอบ 14 ปี ดังนั้นภาชีนำเข้าข้าวทั้งในโควตาและนอกโควตา (in-quota and out-quota) จะยังคงอยู่ที่ 35% ภาชีนำเข้าข้าวโพดจะอยู่ที่ 5% (in-quota) และ 15% (out-quota) ภาชีนำเข้าผลิตภัณฑ์สุกรจะอยู่ที่ 15% (in-quota) และ 25% (out-quota) ส่วนภาชีนำเข้าถ่านหิน (coal) ซึ่งเป็นเชื้อเพลิงหลักในการผลิตไฟฟ้าจะอยู่ที่ 0% หลังจากผ่านพ้นสิ้นปี 2566 ไปแล้ว แต่จะมีการทบทวนอย่างสม่ำเสมอ

อัตราอากรขาเข้าตามกรอบทั่วไป MFN (the Most Favored Nation tariff rates) ของสินค้าข้าว ซึ่งใช้เป็นการทั่วไปกับทุกประเทศจะอยู่ที่อัตรา 40% สำหรับปริมาณในโควตา และ 50% สำหรับปริมาณนอกโควตา

ก่อนหน้านี้ สำนักงานพัฒนาการและเศรษฐกิจแห่งชาติ (The National Economic and Development Authority; NEDA) ได้แนะนำให้รัฐบาลขยายเวลามาตรการดังกล่าว (Executive Order (EO) 171) ออกไปจนถึงสิ้นปี 2566

นายอาร์เซนนิโอ บาลิซาแกน รัฐมนตรีวางแผนเศรษฐกิจของฟิลิปปินส์ระบุว่า นโยบายนี้จะช่วยให้ปริมาณสินค้าในประเทศเพิ่มขึ้น แหล่งอาหารหลักก็มีความหลากหลายมากขึ้น และลดแรงกดดันเงินเฟ้อจากราคาใน

ต่างประเทศที่สูงขึ้นและปริมาณอาหารที่ตึงตัว รัฐบาลจะมุ่งมั่นทำให้เศรษฐกิจประเทศบรรลุเป้าหมายขยายตัว 6-7% ในปี 2566 ขณะที่ธนาคารกลางฟิลิปปินส์ (The Bangko Sentral ng Pilipinas (BSP)) ตั้งเป้าอัตราเงินเฟ้อในปีนี้และระยะกลางไว้ที่ 2-4% แต่อัตราเงินเฟ้อเดือนพฤศจิกายนที่ผ่านมาสูงถึง 8% ทำให้ธนาคารกลางต้องขึ้นดอกเบี้ยเป็นครั้งที่ 7 ในปีนี้ และเตรียมใช้มาตรการเข้มงวดมากขึ้นในปี 2566 เพื่อดึงเงินเพื่อให้ลดลงมาถึงระดับเป้าหมาย

ที่มา *Oryza.com*

จีน

สำนักข่าว China Daily รายงานโดยอ้างอิงข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (the National Bureau of Statistics) ว่าผลผลิตธัญพืชรวมของจีนในปี 2565 (รวมถึงข้าว) อยู่ที่ประมาณ 686.5 ล้านตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 0.5% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งผลผลิตธัญพืชในปีนี้นี้นสูงกว่าเป้าหมายที่รัฐบาลตั้งไว้ที่ 650 ล้านตัน และถือเป็นสถิติสูงสุดเป็นประวัติการณ์

ขณะที่ พื้นที่เพาะปลูกธัญพืชทั้งหมดมีประมาณ 739.375 ล้านไร่ เพิ่มขึ้นประมาณ 0.6% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตามในปีนี้นี้อผลผลิตต่อพื้นที่ลดลงเล็กน้อยเนื่องจากสภาพอากาศที่รุนแรงและการเพิ่มพื้นที่เพาะปลูกถั่วเหลืองมากขึ้น โดยผลผลิตข้าวเฉลี่ยต่อพื้นที่อยู่ที่ประมาณ 1.248 ตันต่อไร่ ลดลงประมาณ 5.52 กิโลกรัมต่อไร่ จากปีที่แล้ว

ที่มา *Oryza.com*

ญี่ปุ่น

กระทรวงเกษตรฯ (the Ministry of Agriculture, Forests, and Fisheries; MAFF) ประกาศผลการประมูลนำเข้าข้าวแบบ Ordinary import (MA) ครั้งที่ 9 ปีงบประมาณ 2565 (เมษายน 2565-มีนาคม 2566) เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2565 ซึ่งกำหนดจะซื้อข้าวรวม 51,000 ตัน ประกอบด้วย 1.ข้าวสารเมล็ดกลาง (Non-glutinous milled rice – medium grain) จากประเทศสหรัฐฯ จำนวน 13,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 10 เมษายน – 25 พฤษภาคม 2566 2.ข้าวสารเมล็ดกลาง (Non-glutinous milled rice – medium grain) จากประเทศสหรัฐฯ จำนวน 12,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 1 เมษายน – 15 พฤษภาคม 2566 3.ข้าวสารเมล็ดยาว (Non-glutinous milled rice – long grain) จากประเทศใดก็ได้ (Global tender) จำนวน 7,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 1 เมษายน – 15 พฤษภาคม 2566 4.ข้าวสารเมล็ดยาว (Non-glutinous milled rice – long grain) จากประเทศใดก็ได้ (Global tender) จำนวน 7,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 1 เมษายน – 15 พฤษภาคม 2566 5.ข้าวสารเมล็ดยาว (Non-glutinous milled rice – long grain) จากประเทศใดก็ได้ (Global tender) จำนวน 12,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 10 เมษายน – 25 พฤษภาคม 2566

ผลการประมูลปรากฏว่าญี่ปุ่นตกลงซื้อข้าวรวม 51,000 ตัน ประกอบด้วย 1.ข้าวเมล็ดกลาง (Non-glutinous milled rice – medium grain) จากสหรัฐฯจำนวน 13,000 ตัน และจากออสเตรเลียจำนวน 12,000 ตัน จากที่มีผู้เข้าร่วมยื่นเสนอราคาจำนวน 8 ราย (เสนอข้าวจำนวนรวม 101,000 ตัน) 2.ข้าวสารเมล็ดยาว (Non-glutinous milled rice – long grain) จากไทยจำนวนรวม 26,000 ตัน จากที่มีผู้เข้าร่วมยื่นเสนอราคาจำนวน 10 ราย (เสนอข้าวจำนวน 75,000 ตัน) โดยราคาประมูลเฉลี่ยที่ไม่รวมภาษี 147,716 เยนต่อตัน (ประมาณ 1,081 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน) หรือราคารวมภาษีที่ 159,533 เยนต่อตัน (ประมาณ 1,167 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน)

รายละเอียดที่ https://www.maff.go.jp/j/seisan/boueki/nyusatu/n_marice/attach/pdf/index-87.pdf

ในปีงบประมาณ 2022 นี้ (เมษายน 2565-มีนาคม 2566) ญี่ปุ่นจัดการประมูลแบบ Ordinary import ไปแล้ว 9 ครั้ง (รวมครั้งนี้) ซึ่งญี่ปุ่นซื้อข้าวไทยรวม 223,280 ตัน (สัดส่วนประมาณ 57.8% ของข้าวที่ประมูลได้ 386,280 ตัน) ประกอบด้วย ข้าวสารเมล็ดยาว 221,200 ตัน และข้าวเหนียวเมล็ดยาว 2,080 ตัน

นอกจากนี้ กระทรวงเกษตร ประมงและป่าไม้ (the Ministry of Agriculture, Fisheries and Forests; MAFF) ยังได้ประกาศผลการประมูลนำเข้าข้าวแบบ Simultaneous Buy and Sell (SBS) tender ครั้งที่ 4 ของปีงบประมาณ 2022/23 (1 เมษายน 2565-31 มีนาคม 2566) เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2565 ซึ่งกำหนดจะซื้อข้าวจำนวน 25,000 ตัน ประกอบด้วย ข้าวเต็มเมล็ด (ข้าวกล้องหรือข้าวสาร) จำนวน 22,500 ตัน และข้าวหักจำนวน 2,500 ตัน โดยกำหนดส่งมอบวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2566 (ทำสัญญาในปีงบประมาณ 2565) และ ส่งมอบวันที่ 31 พฤษภาคม 2566 (ทำสัญญาในปีงบประมาณ 2566)

ผลการประมูลปรากฏว่ามีการประมูลได้ 1,560 ตัน ประกอบด้วยข้าวเต็มเมล็ด 852 ตัน และข้าวหัก 708 ตัน โดยในส่วนของข้าวเต็มเมล็ด ประกอบด้วย ข้าวจากประเทศอาร์เจนตินา 72 ตัน ปากีสถาน 160 ตัน และไทย 620 ตัน และข้าวหักจากประเทศอาร์เจนตินา 200 ตัน สหรัฐฯ 308 ตัน และไทย 200 ตัน

(รายละเอียดที่ https://www.maff.go.jp/j/seisan/boueki/nyusatu/n_sbsrice/attach/pdf/index-84.pdf)

การประมูลนำเข้าข้าวแบบ Simultaneous Buy and Sell (SBS) tender ทั้ง 4 ครั้ง (รวมครั้งนี้) ญี่ปุ่นสามารถซื้อข้าวได้รวม 4,890 ตัน โดยซื้อข้าวจากไทยรวม 2,310 ตัน (สัดส่วน 47.24% ของข้าวที่ประมูลได้) ประกอบด้วยข้าวเต็มเมล็ด 1,710 ตัน และข้าวหัก 600 ตัน

ที่มา *Oryza.com*

อินเดีย

ภาวะราคาข้าวในสัปดาห์ที่ผ่านมาอยู่ในระดับทรงตัว เนื่องจากความต้องการข้าวจากผู้ซื้อต่างประเทศลดน้อยลงไปเพราะผู้ซื้อรายหลักๆได้ชะลอการซื้อเนื่องจากใกล้เข้าสู่ช่วงเทศกาลวันหยุดยาวในช่วงปีใหม่ โดยราคาข้าวนี้ 5% อยู่ที่ระดับ 373-378 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เทียบกับระดับ 373-378 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เมื่อสัปดาห์ก่อนหน้า ขณะที่ผู้ส่งออกข้าวในเมือง Kakinada ในรัฐ Andhra Pradesh ทางตอนใต้ของประเทศ กล่าวว่า อุปทานข้าวในตลาดมีเพิ่มขึ้นจากผลผลิตฤดูใหม่ที่กำลังออกสู่ตลาด แต่การที่รัฐบาลเร่งจัดซื้อข้าวตามโครงการจัดหาข้าวของรัฐบาลมีส่วนทำให้มีการแข่งขันในตลาดภายในประเทศมากขึ้น

สำนักข่าว Bloomberg รายงานว่า ผู้ส่งออกข้าวของอินเดียกำลังวางแผนที่จะขอให้รัฐบาลยกเลิกข้อจำกัดในการส่งออกข้าว เนื่องจากในขณะนี้ภาวะอุปทานข้าวในประเทศเริ่มดีขึ้นหลังจากที่มีการเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวฤดูการผลิตหลักแล้ว โดยสมาคมผู้ส่งออกข้าวมีแผนที่จะเข้าพบหน่วยงานของรัฐบาลและขอให้สามารถส่งออกปลายข้าวจำนวนประมาณ 1 ล้านตัน และขอให้รัฐบาลยกเลิกภาษีส่งออกอัตรา 20% สำหรับการส่งออกข้าวบางส่วน หลังจากที่เมื่อเดือนกันยายนที่ผ่านมา รัฐบาลอินเดียได้สั่งห้ามส่งออกปลายข้าวและกำหนดภาษีส่งออก 20% สำหรับการส่งออกข้าวขาวและข้าวเปลือกที่ไม่ใช่ข้าวหนึ่ง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความพยายามปกป้องอุปทานข้าวในประเทศและรักษาเสถียรภาพราคา

ทั้งนี้ ประธานของกลุ่มผู้ส่งออกข้าวได้ตั้งข้อสังเกตว่าการจัดหาข้าวที่เพิ่มขึ้นของรัฐบาลเป็นสัญญาณบ่งชี้ว่าอุปทานข้าวในประเทศปรับตัวดีขึ้นแล้ว และราคาข้าวก็มีแนวโน้มลดลง ดังนั้นกลุ่มผู้ส่งออกจึงกระตือรือร้นที่จะขอเข้าพบหน่วยงานรัฐบาลอย่างเป็นทางการเพื่อขอให้ยกเลิกข้อจำกัดการส่งออกข้าว

องค์การอาหารแห่งชาติ (The Food Corporation of India; FCI) รายงานว่า สต็อกข้าว ณ วันที่ 1 ธันวาคม 2565 มีจำนวนประมาณ 36.43 ล้านตัน (รวมข้าวสารที่คำนวณมาจากสต็อกข้าวเปลือกประมาณ 37.147 ล้านตัน) ลดลงประมาณ 19.65% เมื่อเทียบกับจำนวน 45.34 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา แต่เพิ่มขึ้นประมาณ 6.3% เมื่อเทียบกับจำนวน 34.26 ล้านตัน ในเดือนพฤศจิกายน 2565 ที่ผ่านมา ทั้งนี้ ปริมาณข้าวของอินเดียอยู่เหนือเกณฑ์ปกติ (buffer norms) ที่ 10.25 ล้านตัน (รวมถึงสต็อกปฏิบัติการ (operational stock) 8.25 ล้านตัน และสต็อกสำรองทางยุทธศาสตร์ (strategic reserve) 2 ล้านตัน) สำหรับช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี (ระหว่างเดือนตุลาคม-ธันวาคม)

ขณะที่สต็อกธัญพืช (ข้าว ข้าวสาลี และธัญพืชอื่นๆ) โดยรวมของอินเดีย ณ วันที่ 1 ธันวาคม 2565 มีจำนวนประมาณ 55.747 ล้านตัน ลดลงประมาณ 33% เมื่อเทียบกับจำนวน 83.347 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา แต่เพิ่มขึ้นประมาณ 0.3% เมื่อเทียบกับจำนวน 55.57 ล้านตัน ในเดือนพฤศจิกายน 2565 ที่ผ่านมา โดยสต็อกธัญพืชของอินเดียอยู่เหนือเกณฑ์ปกติ (the required buffer norms) ที่ 30.77 ล้านตัน (รวมสต็อกสำหรับการบริหารจัดการ 25.77 ล้านตัน และสต็อกสำรองทางยุทธศาสตร์ (strategic reserve) จำนวน 5 ล้านตัน) สำหรับช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี (ระหว่างเดือนตุลาคม-ธันวาคม)

ส่วนสต็อกข้าวสาลีมีประมาณ 19.027 ล้านตัน ลดลงประมาณ 50% เมื่อเทียบกับจำนวน 37.853 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา และลดลงประมาณ 9.6% เมื่อเทียบกับจำนวน 21.046 ล้านตัน ในเดือนพฤศจิกายน 2565 ที่ผ่านมา ทั้งนี้ สต็อกข้าวสาลีอยู่สูงเกณฑ์ปกติ (the required buffer norms) ที่ 20.52 ล้านตัน (รวมสต็อกสำหรับการบริหารจัดการ (operational stock) จำนวน 17.52 ล้านตัน และสต็อกสำรองทางยุทธศาสตร์ (strategic reserve) จำนวน 3 ล้านตัน) สำหรับช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี (ระหว่างเดือนตุลาคม-ธันวาคม) ที่มา *Oryza.com*

อิหร่าน

สำนักข่าว IRIB News รายงานว่า สมาคมผู้นำเข้าข้าวอิหร่าน (the Rice Importers Association) ได้รายงานว่ ปัจจุบันการบริโภคข้าวในอิหร่านอยู่ที่ประมาณ 3 ล้านตันต่อปี โดยประมาณ 70% ของข้าวทั้งหมดมาจากการผลิตในประเทศ และในช่วง 8 เดือนแรกของปีปัจจุบันของอิหร่าน (21 มีนาคม - 21 พฤศจิกายน 2565) มีการนำเข้าข้าวประมาณ 1.3 ล้านตัน ซึ่งอิหร่านยังคงต้องนำเข้าอีกประมาณ 300,000 ตัน เพื่อให้มั่นใจว่าจะมีอุปทานเพียงพอสำหรับช่วงวันหยุดปีใหม่ในเดือนมีนาคม 2566

ในปีปฏิทินของอิหร่าน (Iranian year) ที่ผ่านมา (21 มีนาคม 2564-20 มีนาคม 2565) อิหร่านนำเข้าข้าวประมาณ 1.75 ล้านตัน ถือเป็นสถิติสูงสุดในรอบ 10 ปี

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเทพมหานคร รายงานว่า รัฐบาลอิหร่านประกาศระงับการนำเข้าข้าวจากประเทศอินเดียเป็นการชั่วคราว เริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ต้นเดือนธันวาคม 2565 ที่ผ่านมา โดยสื่อท้องถิ่นในประเทศอิหร่าน ได้รายงานข่าวโดยอ้างอิงแหล่งข่าวจากสื่อท้องถิ่นของอินเดีย Economic Times ว่า รัฐบาลอิหร่านได้ปิดรับการลงทะเบียนซื้อข้าวและชาจากประเทศอินเดียตั้งแต่สัปดาห์ที่ผ่านมา โดยจากข้อมูลการนำเข้าข้าวบาสมาลีและชาอินเดีย ซึ่งเป็นสินค้าหลักสำคัญที่อิหร่านนำเข้าในช่วงที่ผ่านมาพบว่าปริมาณลดลงอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ นักธุรกิจอินเดียและผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐศาสตร์ของอินเดียได้ให้ความเห็นว่า การที่อิหร่านระงับการนำเข้าข้าวจากอินเดีย มีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดให้มีการเจรจาระหว่างผู้มีอำนาจของสองประเทศในการที่จะนำกลไกการทำธุรกรรมทางการเงินและการชำระเงินซื้อขายสินค้าระหว่างกันในรูปแบบสกุลเงินท้องถิ่นที่เป็นเงินรูปีและเรียลมาใช้ในการทำธุรกิจให้เสร็จสิ้นสมบูรณ์ก่อนเปิดให้มีการซื้อขายระหว่างกัน

นาย Masih Keshavarz เลขาธิการสมาคมผู้นำเข้าข้าวอิหร่าน (Iranian Rice Importers Association) ได้ออกมาเปิดเผยกับสำนักข่าวท้องถิ่นอิหร่าน Tasnim News Agency ว่า การระงับการนำเข้าข้าวจากประเทศอินเดียในครั้งนี้ จะไม่ส่งผลกระทบต่อสมดุลและอุปสงค์ของตลาดข้าวในประเทศอิหร่านแต่ประการใด เนื่องจากที่ผ่านมารัฐบาลอิหร่านได้เปิดให้มีการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศแล้วเป็นปริมาณมากถึง 1.2 ล้านตัน คิดเป็นยอดการนำเข้าสูงสุดที่สูงถึงสามเท่าตัวเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2564 โดยแบ่งเป็นการนำเข้าภาครัฐจำนวน 223,000 ตัน และนำเข้าโดยภาคเอกชนจำนวน 921,000 ตัน ซึ่งถือว่าเป็นปริมาณที่เพียงพอสำหรับการบริโภคไปจนถึงช่วงเทศกาลปีใหม่ในเดือนมีนาคม 2566 รวมไปถึงการรักษาสมดุลปริมาณข้าวในคลังสำรองของภาครัฐและเอกชนด้วย

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าปัจจุบันปริมาณข้าวสำรองในประเทศอิหร่านอยู่ในสภาพสมดุลและเพียงพอต่อการบริโภคภายในประเทศ แต่เพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงและป้องกันไม่ให้เกิดภาวะขาดแคลนและการปรับตัวด้านราคาในช่วงเทศกาลปีใหม่ และช่วงเทศกาลเดือนรอมฎอน (ช่วงเทศกาลถือศีลอด) ที่จะมาถึงในเดือนมีนาคม-เดือนพฤษภาคม 2566 นี้ ซึ่งเป็นช่วงที่ความต้องการบริโภคข้าวในประเทศมากที่สุดในรอบปี รัฐบาลอิหร่านมีนโยบายให้นำเข้าข้าวจากต่างประเทศเพิ่มขึ้นอีก ก่อนสิ้นปีงบประมาณปัจจุบันจำนวน 400,000 ตัน โดยจะเป็นการนำเข้าข้าวจากประเทศผู้ผลิตข้าวรายอื่นๆที่ไม่ใช่อินเดีย เช่น ไทย ปากีสถาน เป็นต้น

อิหร่านเป็นประเทศผู้นำเข้าข้าวรายใหญ่เป็นอันดับที่ 4 ของโลก โดยเฉลี่ยในแต่ละปีอิหร่านนำเข้าข้าวจากต่างประเทศจำนวนประมาณ 1.2-1.5 ล้านตัน โดยนำเข้าจากประเทศอินเดีย ปากีสถาน และไทย เป็นหลัก โดยมีข้าวบาสมาดิเป็นรายการข้าวที่นำเข้ามากที่สุด ก่อนหน้านี้อินเดียเป็นประเทศที่ส่งออกข้าวให้กับอิหร่านและมีส่วนแบ่งตลาดข้าวในอิหร่านมากที่สุด หรืออาจเรียกได้ว่าปริมาณข้าวส่งออกจำนวนหนึ่งในสามส่วนของออกอินเดียได้ถูกส่งออกมายังอิหร่าน อย่างไรก็ตาม ด้วยปัญหาการชำระเงินและการทำธุรกรรมทางการเงินในช่วงปีที่ผ่านมาทำให้อิหร่านหันไปนำเข้าข้าวจากประเทศอื่น ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการค้าแบบ Barter Trade เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะจากปากีสถาน โดยจากข้อมูลสถิติการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศของอิหร่านในช่วง 7 เดือนแรกของปีงบประมาณปัจจุบัน พบว่าเป็นครั้งแรกที่ปากีสถานก้าวเข้ามาช่วงชิงส่วนแบ่งตลาดไปจากอินเดีย

ทั้งนี้ แม้ว่าในปีปัจจุบันข้าวที่ผลิตภายในประเทศของอิหร่านมีปริมาณเพิ่มขึ้น แต่ในทางปฏิบัติอิหร่านยังคงจำเป็นต้องพึ่งพาการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศเพราะมีราคาถูกกว่าข้าวที่ผลิตในประเทศ โดยเฉพาะการนำเข้าเพื่อจำหน่ายในช่วงเทศกาลปีใหม่และการถือศีลอดซึ่งคาดการณ์ว่าจะมีความต้องการบริโภคข้าวเพิ่มขึ้น ที่ผ่านมาก็อิหร่านพยายามมองหาแหล่งนำเข้าข้าวจากไทย โดยต้องการข้าวหอมมะลิเป็นหลักเพื่อกระจายไปสู่ผู้บริโภคที่มีศักยภาพในระดับกลางขึ้นไป ซึ่งในเดือนธันวาคม 2565 นี้ได้มีคณะผู้แทนบริษัทนำเข้าข้าวจากอิหร่านเดินทางเยือนไทยเพื่อเจรจนำเข้าข้าวหอมมะลิแล้วจำนวน 1 บริษัท มีเป้าหมายเข้าพบผู้ส่งออกไทยจำนวน 7 ราย ดังนั้นจึงคาดว่าก่อนถึงเทศกาลปีใหม่และเทศกาลถือศีลอดในต้นปีหน้า ส่วนแบ่งตลาดข้าวในอิหร่านจะเพิ่มมากขึ้น อย่างไรก็ตาม นโยบายการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศของอิหร่านจะขึ้นอยู่กับความตัดสินใจของรัฐบาลว่าจะให้โควตากับประเทศใด ซึ่งส่วนใหญ่จะมีเงื่อนไขทางการเมืองมาเกี่ยวข้องเสมอ

ที่มา Oryza.com และสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเทพมหานคร

เคนยา

มีรายงานว่า รัฐบาลเคนยาจะอนุญาตให้โรงสีและผู้ค้าสามารถนำเข้าข้าวโพดและข้าวโดยปลอดภาษี จำนวน 1.5 ล้านตันเพื่อลดการขาดดุลอาหารในประเทศ โดยจะให้นำเข้าข้าวโพดได้ 900,000 ตัน และข้าว 600,000 ตัน นับตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงสิงหาคม 2566

ทั้งนี้ ในประกาศของทางการ ระบุว่า การผ่อนผันการนำเข้าจะมอบสิทธิให้กับโรงสีและผู้ค้าเพื่อนำเข้า ข้าวโพดสีขาว (white maize grain) รวม 900,000 ตัน และข้าวสาร 600,000 ตัน ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงสิงหาคม 2566 เพื่อให้ประเทศมีสต็อกเพียงพอไปจนกว่าจะเข้าสู่ฤดูการเก็บเกี่ยวครั้งต่อไปที่จะเริ่มขึ้นตั้งแต่เดือนกรกฎาคมถึงสิงหาคม 2566

อย่างไรก็ตาม เงื่อนไขในการนำเข้านั้นระบุว่า ความชื้นของข้าวโพดนำเข้าไม่ควรเกิน 13.5% และระดับอะฟลาทอกซิน (aflatoxins) จะถูกจำกัดไว้ไม่เกิน 10 ppb. (parts per billion) ขณะที่ข้าวสารจะต้องเป็นข้าวเกรดหนึ่ง แห้ง สะอาด ขนาด สี และรูปร่างสม่ำเสมอ และต้องปราศจากกลิ่นรสผิดปกติ เช่น เหม็นอับ เปรี๊ยะหรือกลิ่นไม่พึงประสงค์ กลิ่นที่น่ารังเกียจ และการเปลี่ยนสี และต้องปราศจากจุลินทรีย์และสารที่เกิดจากจุลินทรีย์ เชื้อรา หรือสารมีพิษอื่น ๆ ในปริมาณที่อาจเป็นอันตรายต่อ สุขภาพของมนุษย์

โดยทางการได้สั่งให้โรงสีและผู้ค้าที่สนใจสามารถส่งข้อมูลการลงทะเบียนภายใน 15 วันไปยังสำนักงานบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน (the Supply Chain Management Services) ที่ Oryza.com

สหภาพยุโรป

สหภาพยุโรป (the European Union; EU) รายงานว่า การนำเข้าข้าวในปีการตลาด (Marketing year) 2022/23 (ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2565-31 สิงหาคม 2566) ในช่วงวันที่ 1 กันยายน-13 ธันวาคม 2565 มีการนำเข้าข้าว (ข้าวเปลือก (คิดเป็นข้าวสารแล้ว) ข้าวกล้อง ข้าวสาร แต่ไม่รวมข้าวหัก) ปริมาณ 353,458 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 19.2% เมื่อเทียบกับจำนวน 296,530 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยเป็นการนำเข้าข้าวสายพันธุ์ Japonica จำนวน 71,180 ตัน ลดลงประมาณ 1.22% เมื่อเทียบกับจำนวน 72,060 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ขณะที่ข้าวสายพันธุ์ Indica นำเข้า 282,278 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 25.75% เมื่อเทียบกับจำนวน 224,470 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา สำหรับข้าวหักนั้น มีการนำเข้าปริมาณ 148,354 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 31.38% เมื่อเทียบกับจำนวน 113,181 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ในสัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 13 ธันวาคม 2565 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าว 17,408 ตัน โดยในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน-13 ธันวาคม 2565 ประเทศต่างๆที่นำเข้าข้าวประกอบด้วย อิตาลี 59,752 ตัน ฝรั่งเศส 58,904 ตัน เนเธอร์แลนด์ 46,385 ตัน สเปน 27,739 ตัน เบลเยียม 24,935 ตัน โปแลนด์ 22,036 ตัน โปรตุเกส 21,692 ตัน บัลแกเรีย 20,806 ตัน โรมาเนีย 17,062 ตัน เยอรมนี 16,775 ตัน สาธารณรัฐเชค 11,767 ตัน สวีเดน 7,200 ตัน สโลวาเกีย 5,071 ตัน เดนมาร์ก 2,218 ตัน ฮังการี 2,082 ตัน ไอร์แลนด์ 2,063 ตัน ไชปรัส 1,393 ตัน ออสเตรีย 1,317 ตัน ฟินแลนด์ 1,099 ตัน ลิทัวเนีย 1,078 ตัน มอลต้า 876 ตัน ลัตเวีย 528 ตัน เอสโตเนีย 344 ตัน เป็นต้น

การนำเข้าข้าวของปีการตลาด (Marketing year) 2022/23 ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน-11 ธันวาคม 2565 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าวกล้อง (Husked rice) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) จากปากีสถาน จำนวน 22,549 ตัน ลดลง 54.6% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากจีนจำนวน 20,523 ตัน เพิ่มขึ้น

115.2% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากกายอานาจำนวน 18,872 ตัน เพิ่มขึ้น 24.9% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากอินเดียนจำนวน 13,164 ตัน เพิ่มขึ้น 111.6% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากอาร์เจนตินาจำนวน 7,951 ตัน เพิ่มขึ้น 479.3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว

ในกลุ่มของข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน (Total Milled & semi-milled) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) มีการนำเข้าจากเมียนมาร์จำนวน 86,609 ตัน เพิ่มขึ้น 129.9% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากกัมพูชาจำนวน 51,354 ตัน เพิ่มขึ้น 66.9% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากไทยจำนวน 35,399 ตัน ลดลง 14.1% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากปากีสถาน 24,484 ตัน เพิ่มขึ้น 10.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากอินเดียนจำนวน 18,393 ตัน ลดลง 12.6% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ส่วนในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) มีการนำเข้าจากเมียนมาร์จำนวน 74,919 ตัน เพิ่มขึ้น 33.9% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากบราซิลจำนวน 21,373 ตัน เพิ่มขึ้น 274.3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากอาร์เจนตินาจำนวน 12,998 ตัน เพิ่มขึ้น 1,634.2% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากกัมพูชาจำนวน 7,501 ตัน เพิ่มขึ้น 22.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากไทยจำนวน 4,542 ตัน ลดลง 22.9% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ประเทศในสหภาพยุโรปที่นำเข้าข้าวชนิดต่างๆ ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน-11 ธันวาคม 2565 ในกลุ่มข้าวกล้อง (Husked rice) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) เช่น บัลแกเรีย 20,540 ตัน สเปน 19,462 ตัน โปรตุเกส 18,824 ตัน เนเธอร์แลนด์ 18,215 ตัน อิตาลี 16,076 ตัน เบลเยียม 5,557 ตัน ฝรั่งเศส 5,099 ตัน โปแลนด์ 1,826 ตัน เยอรมนี 1,286 ตัน เดนมาร์ก 411 ตัน เป็นต้น

ในกลุ่มของข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน (Total Milled & semi-milled) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) เช่น ฝรั่งเศส 49,032 ตัน เนเธอร์แลนด์ 42,561 ตัน อิตาลี 35,320 ตัน เบลเยียม 21,073 ตัน โปแลนด์ 16,542 ตัน โรมานี (RO) 14,367 ตัน สาธารณรัฐเชค 12,987 ตัน เยอรมนี 10,819 ตัน สเปน 7,770 ตัน สวีเดน 7,238 ตัน สโลวีเนีย (SI) 4,590 ตัน กรีซ (EL) 3,103 ตัน โปรตุเกส 2,700 ตัน ไอร์แลนด์ (IE) 2,322 ตัน บัลแกเรีย 2,271 ตัน ฮังการี 2,211 ตัน ลิทัวเนีย 2,027 ตัน เดนมาร์ก 1,933 ตัน ออสเตรีย 1,717 ตัน เป็นต้น ในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) เช่น เบลเยียม 95,205 ตัน เนเธอร์แลนด์ 21,089 ตัน สเปน 6,985 ตัน ฝรั่งเศส 6,911 ตัน โปรตุเกส 2,731 ตัน อิตาลี 1,845 ตัน เยอรมนี 625 ตัน เป็นต้น

ขณะที่การส่งออกข้าวนั้น ประเทศในสหภาพยุโรปที่ส่งออกข้าวชนิดต่างๆ (ข้าวเปลือก ข้าวกล้อง ข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน-11 ธันวาคม 2565 เช่น อิตาลี 36,736 ตัน สเปน 16,245 ตัน เบลเยียม 6,657 ตัน กรีซ (EL) 5,908 ตัน เนเธอร์แลนด์ 4,632 ตัน บัลแกเรีย 4,173 ตัน โปรตุเกส 3,893 ตัน ลิทัวเนีย 1,745 ตัน โรมานี 771 ตัน โปแลนด์ 722 ตัน ฝรั่งเศส 682 ตัน เยอรมนี 661 ตัน เป็นต้น และในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) เช่น สเปน 1,449 ตัน เบลเยียม 1,218 ตัน อิตาลี 527 ตัน กรีซ (EL) 482 ตัน โปรตุเกส 374 ตัน เป็นต้น

ที่มา Oryza.com

สหรัฐอเมริกา

มีรายงานว่า บริษัท Al Awees จากอิรักได้ตกลงซื้อข้าวสหรัฐฯจำนวน 44,000 ตัน ซึ่งนับเป็นการซื้อครั้งแรกของบันทึกความเข้าใจ (MOU) ของปี 2565-2566 ซึ่งสหรัฐฯได้เรียกร้องให้อิรักซื้อข้าวจากสหรัฐฯจำนวน 200,000 ตัน

ทั้งนี้ หลังจากที่ประเทศอิรักได้มีการจัดตั้งคณะรัฐบาลชุดใหม่เมื่อเดือนตุลาคมที่ผ่านมา หลังจากที่เกิดการหยุดชะงักมากกว่าหนึ่งปี และเมื่อมีผู้บริหารใหม่เข้ามารับตำแหน่งได้ส่งผลให้ความล่าช้าในการอนุมัติขั้นตอนการจัดซื้อข้าวได้รับการแก้ไข

นาย Mark Holt ประธานคณะกรรมการส่งเสริมนโยบายและส่งเสริมการค้าข้าวแห่งยุโรป ตะวันออกกลาง แอฟริกาของสหรัฐฯ (the USA Rice Europe, Middle East, Africa Trade Policy and Promotion Subcommittees) กล่าวว่า การส่งออกข้าวของสหรัฐฯในปีนี้มีปริมาณต่ำมาก ดังนั้นการขายข้าวในครั้งนี้นี้จึงมีความจำเป็นอย่างมากสำหรับอุตสาหกรรมข้าวสหรัฐฯ ซึ่งบริษัท Al Awees ถือเป็นคู่ค้าที่สำคัญ และสหรัฐฯพร้อมที่จะเสริมสร้างและพัฒนาความสัมพันธ์ที่เป็นประโยชน์ร่วมกันต่อไป

การส่งออกข้าวของสหรัฐฯ มีมูลค่าน้อยกว่า 1% ของการนำเข้าข้าวโดยรวมของอิรัก แต่ก็ถือเป็นตลาดที่สำคัญสำหรับสหรัฐฯ โดยในปีนี้ได้มีการซื้อข้าวจากสหรัฐฯคิดเป็นมูลค่ารวม 60 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) รายงานสถานการณ์การค้าข้าวของโลกในรายงาน “Grain: World Markets and Trade” ประจำเดือนธันวาคม 2565 โดยภาวะราคาข้าวของสหรัฐฯอยู่ในระดับทรงตัวที่ระดับ 730 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน ซึ่งเป็นราคาที่สูงสุดนับตั้งแต่ปี 2008 เนื่องจากอุปทานข้าวในประเทศยังคงอยู่ในภาวะตึงตัว แม้ว่าจะเริ่มมีการเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวฤดูใหม่แล้ว ซึ่งส่งผลให้ราคาข้าวของสหรัฐฯยังคงอยู่ในระดับสูงกว่าประเทศอื่นๆ ขณะที่ราคาข้าวของอูรุกวัยปรับตัวสูงขึ้น 20 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน มาอยู่ที่ระดับ 565 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เนื่องจากมีความต้องการข้าวจากประเทศในแถบอเมริกาใต้มากขึ้น

ในส่วนของราคาข้าวของไทยปรับตัวสูงขึ้น 36 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน มาอยู่ที่ระดับ 454 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เนื่องจากมีความต้องการข้าวจากประเทศในอาเซียนมากขึ้น เช่น อินโดนีเซีย ขณะที่ราคาข้าวของเวียดนามปรับตัวขึ้น 3 เหรียญสหรัฐฯ มาอยู่ในระดับ 451 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เนื่องจากมีความต้องการข้าวจากต่างประเทศมากขึ้น ขณะที่อุปทานข้าวในประเทศอยู่ในภาวะตึงตัว ขณะที่ราคาข้าวของปากีสถานปรับตัวเพิ่มขึ้นถึง 20 เหรียญสหรัฐฯ มาอยู่ที่ 438 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เนื่องจากอุปทานข้าวมีจำกัดเพราะผลผลิตข้าวได้รับความเสียหายจากน้ำท่วมครั้งรุนแรง ส่วนราคาข้าวอินเดียเพิ่มขึ้น 15 เหรียญสหรัฐฯ มาอยู่ที่ระดับ 400 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน โดยราคาข้าวอินเดียยังคงเป็นระดับราคาต่ำที่สุดในโลก

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) ได้ประมาณการว่า ผลผลิตข้าวของโลกปีการตลาด 2565/66 (2022/23) (ปีปฏิทิน 2566) ในเบื้องต้นว่าจะมีจำนวน 503.27 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 2.3% เมื่อเทียบกับจำนวน 515.05 ล้านตันข้าวสาร ของปีการตลาด 2564/65 (2021/22) (ปีปฏิทิน 2565) เนื่องจากคาดว่าประเทศผู้ผลิตที่สำคัญ เช่น จีน อินเดีย บังคลาเทศ ฟิลิปปินส์ ญี่ปุ่น ปากีสถาน บราซิล สหรัฐฯ เกาหลีใต้ ไนจีเรีย เนปาล จะมีผลผลิตลดลงจากปีก่อน โดยคาดว่าในปี 2565/66 (ปี 2566) ประเทศจีนจะมีผลผลิต 147.0 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 1.3% จากจำนวน 148.99 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2564/65 ประเทศอินเดียจะมีผลผลิต 124.0 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 4.8% เมื่อเทียบกับจำนวน 130.29 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2564/65 ประเทศบังคลาเทศจะมีผลผลิต 35.65 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 0.6% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ประเทศอินโดนีเซียจะมีผลผลิต 34.6 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.6% เมื่อเทียบกับ

ในปี 2564/65 ประเทศเวียดนามคาดว่าจะมีผลผลิต 27.23 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.0% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ประเทศเมียนมาจะมีผลผลิต 12.5 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.2% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ประเทศฟิลิปปินส์คาดว่าจะมีผลผลิตข้าว 12.41 ล้านตัน ลดลง 1.0% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ประเทศญี่ปุ่นจะมีผลผลิต 7.45 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 2.8% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ประเทศปากีสถานจะมีผลผลิต 6.6 ล้านตันข้าวสาร ลดลงถึง 27.5% เมื่อเทียบกับจำนวน 9.1 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2564/65 ประเทศบราซิลจะมีผลผลิต 7.24 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 1.4% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ประเทศกัมพูชาคาดว่าจะมีผลผลิต 5.93 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 2.8% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ประเทศสหรัฐฯจะมีผลผลิต 5.22 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 14.3% เมื่อเทียบกับจำนวน 6.09 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2564/65 ประเทศไนจีเรียจะมีผลผลิต 5.04 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 4.1% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ประเทศเกาหลีใต้จะมีผลผลิต 3.76 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 3.1% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ประเทศเนปาลคาดว่าจะมีผลผลิตข้าว 3.62 ล้านตัน ลดลง 2.9% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ขณะที่ประเทศไทยคาดว่าจะในปี 2565/66 (ปีปฏิทิน 2566) จะมีผลผลิต 20.1 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้นประมาณ 1.1% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 (ปีปฏิทิน 2565)

ด้านการบริโภคข้าว คาดว่าในปีการตลาด 2565/66 (ปีปฏิทิน 2566) จะมีการบริโภคข้าวประมาณ 516.91 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 0.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 520.78 ล้านตันข้าวสาร ของปีการตลาด 2564/65 (ปีปฏิทิน 2565) เนื่องจากคาดว่าจะความต้องการบริโภคข้าวของประเทศผู้บริโภครายใหญ่ทั้งจีน อินเดีย เมียนมา จะบริโภคข้าวลดลง โดยคาดว่าจะในปีการตลาด 2565/66 (ปีปฏิทิน 2566) ประเทศจีนจะมีความต้องการบริโภคข้าวประมาณ 155.0 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 0.9% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 (ปีปฏิทิน 2565) อินเดีย 108.5 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 2.5% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 (ปีปฏิทิน 2565) บังคลาเทศ 36.8 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.8% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 อินโดนีเซีย 35.5 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.6% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 เวียดนาม 21.5 ล้านตันข้าวสาร เท่ากับปี 2564/65 ฟิลิปปินส์ 15.6 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.3% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 เมียนมา 10.3 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 1.0% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ญี่ปุ่น 8.2 ล้านตัน เท่ากับปี 2564/65 ไนจีเรีย 7.45 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.4% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 บราซิล 7.2 ล้านตัน เท่ากับปี 2564/65 เนปาล 4.72 ล้านตัน ลดลง 0.2% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 สหรัฐฯ 4.51 ล้านตัน ลดลง 6.2% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 กัมพูชา 4.3 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.2% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 อียิปต์ 4.1 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.2% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 เกาหลีใต้ 4.0 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.3% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 และไทย 12.8 ล้านตันข้าวสาร เท่ากับจำนวน 12.8 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2564/65 เป็นต้น

ขณะที่สต็อกข้าวคงเหลือปลายปี 2565/66 (ปี 2566) คาดว่าจะอยู่ที่ 168.64 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 7.5% เมื่อเทียบกับจำนวน 182.29 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2564/65 (2565) เนื่องจากคาดว่าจะสต็อกข้าวของประเทศจีนมีแนวโน้มลดลงจากการที่มีความต้องการบริโภคข้าวมากขึ้นแต่ยังคงมีปริมาณมากที่สุดในโลกซึ่งคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 64.04% ของสต็อกทั้งหมดของโลก ขณะที่สต็อกข้าวของอินเดียก็มีแนวโน้มลดลงเช่นเดียวกัน (คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 17.49% ของสต็อกทั้งหมดของโลก) โดยคาดว่าจะในปีการตลาด 2565/66 (ปี 2566) ประเทศจีนจะมีสต็อกข้าวประมาณ 108.0 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 4.4% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 (ปีปฏิทิน 2565) อินเดีย 29.5 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 13.2% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ฟิลิปปินส์ 4.71 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 4.7% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 อินโดนีเซีย 2.76 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 5.2% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ญี่ปุ่น 1.79 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 9.3% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ไนจีเรีย 1.79 ล้านตัน ลดลง 10.5% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 และสหรัฐฯ 1.21 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 4.1% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ขณะที่ในส่วนของประเทศไทยนั้นคาดว่าจะสต็อกปลายปี

2565/66 (ปี 2566) จะมีประมาณ 2.53 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 29.3% จากตัวเลขคาดการณ์ในปี 2564/65 (ปี 2565) ที่จำนวน 3.58 ล้านตัน เพราะคาดว่าจะการส่งออกข้าวในปี 2566 มีแนวโน้มที่จะส่งออกได้เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า

ทางการค้าข้าวของโลก (ส่งออก-นำเข้า) กระทรวงเกษตรสหรัฐฯคาดการณ์ว่าในปีการตลาด 2565/66 (ปีปฏิทิน 2566) จะมีปริมาณลดลงมาที่ประมาณ 53.76 ล้านตันข้าวสาร ลดลงประมาณ 3.9% เมื่อเทียบกับจำนวน 55.93 ล้านตันข้าวสาร ในปีการตลาด 2564/65 (ปีปฏิทิน 2565) เพราะคาดว่าประเทศอินเดีย ปากีสถาน สหรัฐฯ จีน กัมพูชา บราซิล อุรุกวัย จะส่งออกลดลงจากปีก่อนหน้า แม้ว่าประเทศผู้ส่งออกรายอื่นๆ เช่น ไทย เวียดนาม เมียนมา ปารากวัย กายอานา รวมทั้งออสเตรเลีย จะมีแนวโน้มส่งออกเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ประกอบกับประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญ เช่น จีน ฟิลิปปินส์ ไนจีเรีย อิรัก ไต้หวัน รัสเซีย เซเนกัล ศรีลังกา เวียดนาม คาดว่าจะนำเข้าข้าวลดลง

ทั้งนี้ในส่วนของการตลาดนำเข้านั้นคาดว่าในปี 2566 ประเทศจีนจะนำเข้าประมาณ 5.2 ล้านตัน ลดลง 16.1% เมื่อเทียบกับปี 2565 ประเทศฟิลิปปินส์จะนำเข้า 3.4 ล้านตัน ลดลง 2.9% เมื่อเทียบกับปี 2565 สหภาพยุโรปจะนำเข้าประมาณ 2.65 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 6.0% เมื่อเทียบกับปี 2565 ไนจีเรียคาดว่าจะนำเข้าจำนวน 2.2 ล้านตัน ลดลง 8.3% เมื่อเทียบกับปี 2565 อิรักคาดว่าจะนำเข้า 1.6 ล้านตัน ลดลง 15.8% เมื่อเทียบกับปี 2565 ไต้หวันคาดว่าจะนำเข้า 1.5 ล้านตัน ลดลง 6.3% จากปี 2565 สหรัฐอเมริกาคาดว่าจะนำเข้า 1.43 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 9.6% เมื่อเทียบกับปี 2565 ซาอุดีอาระเบียคาดว่าจะนำเข้า 1.3 ล้านตัน เท่ากับปี 2565 อิหร่านคาดว่าจะนำเข้า 1.2 ล้านตัน เท่ากับปี 2565 มาเลเซียคาดว่าจะนำเข้า 1.2 ล้านตัน เท่ากับปี 2565 เนปาลคาดว่าจะนำเข้า 1.1 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 22.2% เมื่อเทียบกับปี 2565 เซเนกัลคาดว่าจะนำเข้า 1.1 ล้านตัน ลดลง 26.7% เมื่อเทียบกับปี 2565

แอฟริกาใต้คาดว่าจะนำเข้า 1.03 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.5% เมื่อเทียบกับปี 2565 เอธิโอเปียคาดว่าจะนำเข้า 0.95 ล้านตัน เท่ากับปี 2565 กาน่าคาดว่าจะนำเข้า 0.95 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 35.7% เมื่อเทียบกับปี 2565 สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์คาดว่าจะนำเข้า 0.95 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 5.6% เมื่อเทียบกับปี 2565 บราซิลคาดว่าจะนำเข้า 0.85 ล้านตัน เท่ากับปี 2565 กินีคาดว่าจะนำเข้า 0.8 ล้านตัน เท่ากับปี 2565 เม็กซิโกคาดว่าจะนำเข้า 0.8 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 3.2% เมื่อเทียบกับปี 2565 อินโดนีเซียคาดว่าจะนำเข้า 0.75 ล้านตัน เท่ากับปี 2565 โมซัมบิกคาดว่าจะนำเข้า 0.7 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 16.7% เมื่อเทียบกับปี 2565 ศรีลังกาคาดว่าจะนำเข้า 0.7 ล้านตัน ลดลง 15.2% เมื่อเทียบกับปี 2565 เวียดนามคาดว่าจะนำเข้า 0.7 ล้านตัน ลดลง 50% เมื่อเทียบกับปี 2565 ญี่ปุ่นคาดว่าจะนำเข้า 0.69 ล้านตัน เท่ากับปี 2565 สหราชอาณาจักรคาดว่าจะนำเข้า 0.66 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.5% เมื่อเทียบกับปี 2565 เคนยาคาดว่าจะนำเข้า 0.65 ล้านตัน เท่ากับปี 2565 เป็นต้น

สำหรับประเทศผู้ส่งออกนั้น ในปี 2566 คาดว่าประเทศไทยจะส่งออกได้ประมาณ 8.5 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 7.6% เมื่อเทียบกับ 7.9 ล้านตัน ที่คาดว่าจะส่งออกได้ในปี 2565 ส่วนอินเดียคาดว่าจะในปี 2566 จะส่งออกได้ 20.0 ล้านตัน ลดลง 5.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 21.2 ล้านตัน ที่คาดว่าจะส่งออกในปี 2565 ขณะที่เวียดนามคาดว่าจะส่งออก 7.4 ล้านตัน เท่ากับจำนวน 7.4 ล้านตัน ที่คาดว่าจะส่งออกในปี 2565 ปากีสถานคาดว่าจะส่งออกได้ 4.0 ล้านตัน ลดลง 16.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 4.8 ล้านตัน ที่คาดว่าจะส่งออกได้ในปี 2565 สหรัฐอเมริกาคาดว่าจะส่งออก 2.25 ล้านตัน เท่ากับที่คาดว่าจะส่งออก 2.25 ล้านตัน ในปี 2565 จีนคาดว่าจะส่งออกได้ 2.2 ล้านตัน ลดลง 2.2% เมื่อเทียบกับปี 2565 เมียนมาคาดว่าจะส่งออก 2.4 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 4.3% เมื่อเทียบกับปี 2565 กัมพูชาคาดว่าจะส่งออก 1.5 ล้านตัน ลดลง 6.3% เมื่อเทียบกับปี 2565 บราซิลคาดว่าจะส่งออกได้ 0.9 ล้านตัน ลดลง 28.0% เมื่อ

เทียบกับปี 2565 อูรุกวัยคาดว่าจะส่งออกได้ 0.9 ล้านตัน ลดลง 5.3% เมื่อเทียบกับปี 2565 ปารากวัยคาดว่าจะส่งออกได้ 0.7 ล้านตัน เท่ากับปี 2565 กายอานาคาดว่าจะส่งออกได้ 0.45 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 4.7% เมื่อเทียบกับปี 2565 สหภาพยุโรปคาดว่าจะส่งออกได้ 0.4 ล้านตัน ลดลง 9.1% เมื่อเทียบกับปี 2565 อาร์เจนตินาคาดว่าจะส่งออก 0.35 ล้านตัน ลดลง 12.5% เมื่อเทียบกับปี 2565 ออสเตรเลียคาดว่าจะส่งออก 0.23 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 12.5% เมื่อเทียบกับปี 2565 เป็นต้น

ที่มา กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA Grains: World Markets and Trade Report, December 2022)

อาร์เจนตินา

สถาบัน Instituto Nacional de Estadística y Censos รายงานว่า ในเดือนตุลาคม 2022 อาร์เจนตินาส่งออกข้าวจำนวน 28,824 ตัน ลดลงประมาณ 43% เมื่อเทียบกับจำนวน 50,821 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว และลดลงประมาณ 33% เมื่อเทียบกับเดือนกันยายน 2022 ที่ส่งออกได้ 43,257 ตัน โดยชนิดข้าวที่ส่งออกในเดือนตุลาคม 2022 ประกอบด้วย ข้าวขาวจำนวน 16,979 ตัน ข้าวกล้องที่ไม่ใช่ข้าวเหนียว (brown rice, non-parboiled) จำนวน 3,100 ตัน ข้าวเปลือกจำนวน 8,160 ตัน และข้าวเหนียว 584 ตัน

ในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2022 (มกราคม-ตุลาคม 2565) อาร์เจนตินาส่งออกข้าวได้ประมาณ 356,260 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 0.1% เมื่อเทียบกับจำนวน 355,940 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยชนิดข้าวที่ส่งออกประกอบด้วย ข้าวขาวจำนวน 174,214 ตัน ข้าวกล้องที่ไม่ใช่ข้าวเหนียว (brown rice, non-parboiled) จำนวน 146,540 ตัน ข้าวเหนียว (parboiled) จำนวน 4,765 ตัน ข้าวหักจำนวน 22,572 ตัน และข้าวเปลือก 8,160 ตัน

ในปี 2021 ที่ผ่านมา (มกราคม-ธันวาคม 2564) อาร์เจนตินาส่งออกข้าวได้ประมาณ 413,779 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 21% เมื่อเทียบกับจำนวน 342,154 ตัน ในปี 2020 ซึ่งชนิดข้าวที่ส่งออกประกอบด้วย ข้าวขาวจำนวน 277,044 ตัน ข้าวกล้องที่ไม่ใช่ข้าวเหนียว (brown rice, non-parboiled) จำนวน 111,616 ตัน ข้าวกล้องที่เป็นข้าวเหนียว (brown rice, parboiled) จำนวน 359 ตัน และข้าวหักจำนวน 24,760 ตัน

ที่มา Oryza.com